

**ВИДАТКИ ФОНДУ
ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ
ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ
У 2023 РОЦІ**

Shadow Report

Видатки Фонду ліквідації наслідків збройної агресії у 2023 році

Shadow Report

Зміст

Перелік умовних позначень і скорочень.....	5
Вступ	6
1. Нормативно-правове забезпечення та особливості функціонування.....	8
1.1. Створення та практична реалізація.....	8
1.2. Джерела формування Фонду.....	11
1.3. Напрями використання.....	14
2. Інструмент оцінки розподілу та фактичного використання коштів.....	15
2.1. Особливості розробки інтерактивної системи моніторингу видатків.....	15
2.2. Результати оцінки.....	19
2.2.1. Систематизація даних.....	19
2.2.2. Розподіл коштів Фонду за напрямами.....	23
2.2.3. Рішення уряду, якими виділялись кошти з Фонду.....	24
2.2.4. Загальний опис відкритих видатків Фонду.....	25
2.2.5. Розподіл об'єктів відновлення за сумою використаних коштів.....	30
2.2.6. Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів.....	34
2.2.7. Регіональний розподіл використання коштів Фонду.....	36
2.2.8. ТОП-10 замовників та отримувачів коштів Фонду.....	39
2.2.9. Особливості використання коштів субвенції.....	41
2.2.10. Кількісний та вартісний розподіл коштів Фонду за сферами.....	47
2.2.11. Особливості використання коштів залежно від місяця року.....	51
2.2.11.1 Помісячне використання коштів.....	51
2.2.11.2. Використання коштів Фонду у грудні.....	54
2.2.11.3. Використання коштів Фонду 27 грудня.....	56
Висновки.....	59
Особливості функціонування Фонду.....	64
Недоліки функціонування Фонду.....	65
Список рисунків.....	66
Список таблиць.....	67
Додатки.....	68
Додаток 1. Розподіл коштів Фонду відповідно до урядових нормативно-правових актів та звітності Казначейства.....	68
Додаток 2. Обсяг виділених коштів з Фонду відповідно до рішень уряду (зі змінами).....	71
Додаток 3. Розподіл та фактичне витрачання коштів Фонду за напрямами використання.....	73
Додаток 4. ТОП-10 об'єктів за сумою фактично витрачених коштів з Фонду.....	75
Для нотаток.....	77

Авторський колектив:

Віктор Мазярчук
Ольга Вольхіна
Юлія Зверєвич
Наталія Коваленко
Марина Стадник

Літературне редагування:
Іван Зиков, Наталя Овдієнко

Макетування:
Тетяна Дубовик

Дисклеймер

Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження».

Перелік умовних позначень і скорочень

Агентство відновлення – Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України

БКУ – Бюджетний кодекс України

ВРУ, парламент – Верховна Рада України

ГРБК – головні розпорядники бюджетних коштів

Кабмін, уряд – Кабінет Міністрів України

Казначейство – Державна казначейська служба України

КПКВ – код програмної класифікації видатків

МВС – Міністерство внутрішніх справ України

МОН – Міністерство освіти і науки України

Мінветеранів – Міністерство у справах ветеранів України

Міненерго – Міністерство енергетики України

Мінфін – Міністерство фінансів України

Мінінфраструктури – Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Міноборони – Міністерство оборони України

ОДА, ОВА – обласна державна (військова) адміністрація

РП – Рахункова палата

Фонд – Фонд ліквідації наслідків збройної агресії

DREAM – Цифрова екосистема для підзвітного управління відновленням

Вступ

Сьогодні Україна є форпостом боротьби з тотальним злом, яке загрожує усьому європейському континенту. Наше протистояння має ефективні результати – як у військовій, так і у дипломатичній сферах, що поступово, без перебільшення, робить Україну центром європейського регіону. Однак війна кардинально змінює звичайне життя українців і відбирає те, що, по суті, забезпечує нормальне функціонування людини, – житлові будинки, лікарні, школи, університети, дороги, парки тощо.

Уряд України разом з Групою Світового банку, Європейською Комісією та ООН опублікували звіт щодо оновленої спільної оцінки збитків і потреб, які виникли внаслідок широкомасштабного вторгнення РФ (Rapid Damage and Needs Assessment, RDNA3). Оцінка RDNA3 охоплює збитки, заподіяні протягом майже двох років з моменту повномасштабного вторгнення Росії в Україну, – від 24 лютого 2022 року до 31 грудня 2023 року. Отже, згідно зі звітом, загальні витрати на відновлення України протягом наступного десятиліття становлять 486 млрд дол. США, що приблизно у 2,8 рази перевищує номінальний ВВП України на 2023 рік. Цьогорічний показник також на 18% перевищує попередню оцінку RDNA2 у 411 млрд дол. США станом на 24 лютого 2023 року¹.

Водночас, за оцінками українських провідних аналітичних центрів, станом на січень 2024 року сума прямих збитків, нанесених інфраструктурі України в ході війни, сягнула майже 155 млрд дол. США. Так, на початок 2024 року в Україні пошкоджено або зруйновано понад 250 тис. житлових будинків, 3,8 тис. закладів освіти, 1,8 тис. закладів культури, 580 адмінбудівель державного та місцевого управління, 426 лікарень, 348 релігійних установ, 50 ЦНАПів, 48 соціальних центрів, 31 інтернат, 31 торговий центр та інших об'єктів². Проте російська збройна агресія проти України триває, і прямі збитки, нанесені вітчизняній інфраструктурі, постійно зростають.

Однак Україна не лише веде боротьбу на фронті, але й докладає усіх зусиль для відновлення зруйнованої інфраструктури. Саме для цього у складі спеціального фонду державного бюджету створили Фонд ліквідації наслідків збройної агресії, який фактично почав функціонувати з 2023 року.

¹ https://documents1.worldbank.org/curated/en/099021324115085807/pdf/P1801741bea12c012189ca16d95d8c2556a.pdf?_gl=1*1knki57*_gcl_au*ODk2Nzg4MTYyLjE3MjczNTQwODg

² <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-zrosla-do-mayzhe-155-mlrd-otsinka-kse-institute-stanom-na-sichen-2024-roku/>

Будь-які бюджетні кошти мають бути під наглядом громадськості, а особливо ті, що спрямовуються на відновлення. Проте до певного моменту в Україні не було єдиної, уніфікованої бази даних видатків Фонду, яка б дозволила всебічно оцінити ефективність використання відповідних фінансів.

Центр досліджень фіскальної політики зібрав дані щодо видатків з Фонду, здійснених Казначейством на всі об'єкти відновлення (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і «Відновлення»), верифікував їх та розробив інтерактивний інструмент моніторингу видатків Фонду³. Цей інструмент (дашборд) дозволяє швидко і легко знаходити інформацію пооб'єктно по видатках Фонду за чотирма рівнями деталізації: область, район, територіальна громада, населений пункт.

Це дослідження стало результатом детального аналізу зібраної інформації і є аналогом фінансового аудиту, здійсненого незалежним аналітичним центром.

³ <https://fiscalcenter.org/liquidationfund>

1. Нормативно-правове забезпечення та особливості функціонування

1.1. Створення та практична реалізація

Повномасштабне російське вторгнення в Україну дуже впливає на соціально-економічний розвиток України. Колосальні збитки, завдані критичній інфраструктурі, промисловості та житлу громадян обчислюються у мільярдах доларів США. Попри те, що бойові дії в Україні тривають, процес відновлення країни вже давно розпочався.

У жовтні 2022 року в Україні створили Фонд ліквідації наслідків збройної агресії (далі – Фонд)⁴. Головним розпорядником коштів визначили Міністерство фінансів, проте згодом цю бюджетну програму передали до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України (далі – Мінінфраструктури)⁵.

Розроблений урядом порядок використання коштів Фонду:

- визначає механізм, напрями та порядок використання коштів Фонду;
- встановлює вимоги щодо погодження головними розпорядниками рішення уряду про виділення коштів Фонду з Комітетом ВРУ з питань бюджету⁶.

Рішення про виділення коштів з Фонду:

- можуть передбачати відкриття нових бюджетних програм, включаючи трансфери місцевим бюджетам;
- не застосовують обмеження, встановлені частиною десятою статті 23 БКУ⁷.

Звіт про надходження та використання коштів Фонду подається Державною казначейською службою України (далі – Казначейство), Верховній Раді України (далі – ВРУ), Президенту України, уряду,

⁴ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2700-IX#Text>

⁵ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2953-20#n2>

⁶ <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/118-2023-%D0%BF#Text/>

⁷ **Довідково:** норма дозволяє змінювати розмір видатків, мету та часові обмеження бюджетних призначень без внесення змін у закон про державний бюджет відповідного положення

Рахунковій палаті (далі – РП) та Мінфіну щомісяця, не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним.

Зауважимо, що РП здійснила аудит відповідності процесу розподілу коштів Фонду⁸, за результатами якого зафіксовані певні порушення та надані рекомендації, які переважно стосуються удосконалення нормативно-правового забезпечення функціонування Фонду⁹.

У табл. 1 представимо етапи реалізації урядової ініціативи на практиці.

Таблиця 1

Початкові етапи створення та функціонування Фонду

Дата	Подія (етап)
19.10.2022	створений Фонд ліквідації наслідків збройної агресії
10.02.2023	затверджений Порядок використання коштів Фонду
24.02.2023	змінений розпорядник Фонду з Мінфіну на Мінінфраструктури
25.04.2023	створена Міжвідомча робоча група щодо розгляду проєктів відновлення
12.05.2023	відбулось перше засідання Міжвідомчої робочої групи щодо розгляду проєктів відновлення ¹⁰
16.05.2023	уряд ухвалив перше рішення про виділення коштів з Фонду (€Відновлення) ¹¹
22.05.2023	Комітет ВРУ з питань бюджету погодив перше рішення про виділення коштів з Фонду ¹²
11.06.2023	здійснений перший платіж з рахунку на рахунок Мінінфраструктури через €Відновлення
25.07.2023	здійснений перший платіж на відновлення об'єкту за рахунок коштів Фонду на реконструкцію Бородяньського центру соціально-психологічної реабілітації населення ¹³

Джерело: складено авторами

⁸ Рішення РП від 03.07.2024 № 32-3

⁹ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2024/32-3_2024/Zvit_32-3_2024.pdf

¹⁰ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/412-2023-%D0%BF#Text>

¹¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493-2023-%D0%BF#Text>

¹² https://budget.rada.gov.ua/news/Diyalnist_Komit/Protokoly_9skl/77569.html

¹³ Розпорядження №557-р від 24.06.2023

Таблиця 1 наочно показує, що від створення Фонду до виділення з нього коштів пройшло близько 8 місяців. Звісно, позитивним моментом є те, що він запрацював, проте вважаємо, що час, витрачений на його практичну реалізацію, міг би бути дещо меншим, що продемонструвало б узгодженість дій уряду з органами місцевого самоврядування.

Відзначимо, наприкінці січня 2024 року уряд надав собі повноваження виділяти кошти з Фонду для термінового фінансування будь-яких проєктів, пов'язаних з ліквідацією наслідків збройної агресії, виключно на вимогу заявника. Можна припустити, що така новація матиме ризики щодо відкритості та об'єктивності виділення коштів, однак остаточну оцінку можна буде дати лише за результатами діяльності Фонду за 2024 рік.

1.2. Джерела формування Фонду

Оскільки Фонд створений у складі спеціального фонду державного бюджету, це свідчить про те, що:

- видатки Фонду здійснюються за рахунок конкретно визначених надходжень спеціального фонду бюджету;
- розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання та провадять витрати за спеціальним фондом бюджету виключно в межах і за рахунок відповідних фактичних надходжень спеціального фонду бюджету;
- якщо на кінець бюджетного року за відповідною бюджетною програмою залишаються кошти, то вони не повертаються на єдиний казначейський рахунок (далі – ЄКР), а ідентифікуються як залишки бюджетних коштів, що утворилися на початок року, та можуть бути використані у наступному бюджетному періоді.

Основним джерелом наповнення Фонду є кошти, отримані у зв'язку з виконанням Законів України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» та «Про санкції» (з рахунків банків з російським капіталом, що ліквідуються, – «Промінвестбанку» та «Міжнародного резервного банку» (колишній «Сбербанк»))¹⁴. У 2022 році надійшло 17 млрд грн таких коштів, однак через відсутність нормативно-правового регулювання діяльності Фонду, Казначейство їх обліковувало як залишки на рахунках спеціального фонду державного бюджету. У 2023 році ці гроші використали для покриття витрат Фонду відповідно до їх цільового призначення (табл. 2).

Крім того, у 2023 році у Фонд додатково спрямували 50% коштів, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України».

¹⁴ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/815-2022-%D1%80#Text>

Таблиця 2

Інформація щодо джерел формування Фонду

Вид доходу	Надійшло, млрд грн		
	2022	2023	січень-червень 2024
Кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України»		35,934	
Кошти, отримані у зв'язку з виконанням Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»	17,001	8,812	
Надходження, отримані у зв'язку з виконанням Закону України «Про санкції»		0,114	0,732
Всього	17,001	44,860	0,732

Джерело: звітність Казначейства

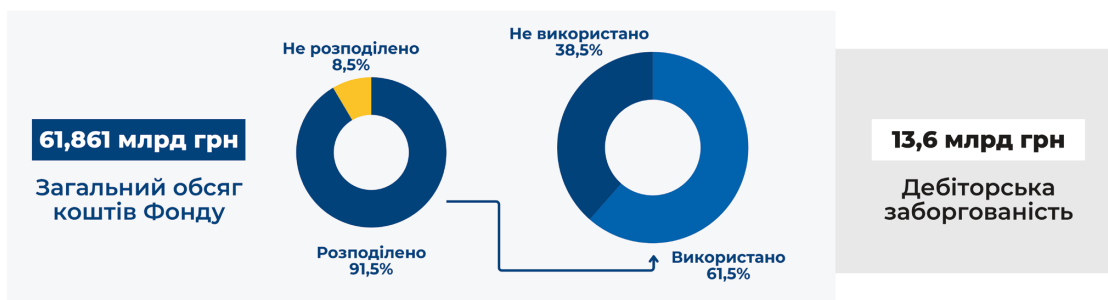
За даними Казначейства, до Фонду у 2023 році надійшло майже 62 млрд грн, з яких розподілили понад 56 млрд грн або 91%. Фактично головні розпорядники використали 38 млрд грн, з яких 13,6 млрд грн становила дебіторська заборгованість на кінець 2023 року. Із загальної суми дебіторської заборгованості Фонду, 96% або 13 млрд грн – це сума авансових платежів за однією бюджетною програмою¹⁵ – відновлення критичної інфраструктури¹⁶.

Найбільше коштів Фонду передбачили для Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України (далі – Агентство відновлення) – 34 млрд грн (61% від розподілених видатків), з яких фактично використали майже 23 млрд грн (59% від розподілених коштів).

На рис. 1 представимо більш детальний опис розподілу коштів Фонду у 2023 році.

¹⁵ КПКВ 3111350

¹⁶ <https://restoration.gov.ua/4489/finansovo-ekonomichna-diialnist/60044/60060.pdf>

Агентство відновлення

	Факт / план, млрд грн
магістральні водогони бюджетна програма 3111340	96,5% / 8,200 / 8,500
будівництво та відновлення об'єктів бюджетна програма 3111360	11,8% / 0,419 / 3,556
відновлення населених пунктів бюджетна програма 3111370	16,7% / 0,559 / 3,350
відновлення об'єктів критичної інфраструктури бюджетна програма 3111350	68,9% * / 13,291 (з них 13*) / 18,875
ВСЬОГО	65,8% / 22,549 / 34,281

* дебіторська заборгованість

Мінінфраструктури

	Факт / план, млрд грн
субвенція на ліквідацію наслідків збройної агресії бюджетна програма 3121450	37,3% / 3,454 / 9,284
компенсація за знищені об'єкти бюджетна програма 3101200	43,1% / 2,500 / 5,800
компенсація єВідновлення* бюджетна програма 3111370	100% / 5,933 / 5,933
ВСЬОГО	56% / 11,887 / 21,017

Інші

	Факт / план, млрд грн
Мінветеранів (психологічна реабілітація та професійна адаптація) бюджетна програма 1501040	74,6% / 0,150 / 0,201
МОН (відновлення корпусів вищих навчальних закладів) бюджетна програма 2201160 (у складі)	0% / 0 / 0,179
Міноборони (забезпечення діяльності Збройних сил України) бюджетна програма 2101020 (у складі)	35,4% / 0,193 / 0,545
МВС (підрозділи цивільного захисту) бюджетна програма 1006280 (у складі)	37,7% / 0,020 / 0,053
Миколаївська ОДА (відновлення об'єктів внаслідок руйнування Каховської ГЕС) бюджетна програма 7841020	0% / 0 / 0,150
Херсонська ОДА (відновлення об'єктів внаслідок руйнування Каховської ГЕС) бюджетна програма 7911020	0% / 0 / 0,172

*Примітка: через єВідновлення твердження про 100% використання коштів може бути хибним, оскільки відповідні кошти сплачувались через небюджетні рахунки ГРБК, однак перевірити це припущення неможливо через закритість даних

Рисунок 1. Загальні показники розподілу коштів Фонду у 2023 році

Джерело: власні розрахунки та звітність Казначейства

Слід зауважити, що дані фактичного використання коштів Фонду за 2023 рік по окремих програмах відрізняються від звітності Казначейства, оскільки казначейська звітність формально показує перерахування коштів, але не відображає їх фактичного використання. Особливості та відмінності з казначейською звітністю представлені у розділі 2.1 «Результати оцінки».

1.3. Напрями використання

За законом, кошти Фонду можуть спрямовуватись за 10 напрямками, а саме:

- 1 будівництво громадських будинків та споруд, захисних споруд цивільного захисту та військових об'єктів;
- 2 будівництво об'єктів інфраструктури (зокрема пов'язаних з наданням послуг з водопостачання, водовідведення, виробництва теплової енергії, тепlopостачання, електропостачання);
- 3 будівництво об'єктів для внутрішньо переміщених осіб та осіб, які втратили житло внаслідок воєнних дій;
- 4 розроблення проектно-кошторисної документації для зруйнованих об'єктів;
- 5 будівництво та інші заходи щодо об'єктів критичної інфраструктури;
- 6 закупівля шкільних автобусів, спецтранспорту для медичних установ та комунальних підприємств з благоустрою;
- 7 компенсація за знищене/пошкоджене житло (єВідновлення);
- 8 відновлення житлових та громадських об'єктів;
- 9 будівництво нового житла для постраждалих осіб, розроблення та експертиза проектної документації на будівництво таких об'єктів;
- 10 будівництво закладів охорони здоров'я для надання допомоги постраждалим особам.

Крім того, з кінця лютого 2023 року у виняткових випадках кошти Фонду можуть спрямовуватися на забезпечення потреб сектору оборони¹⁷.

¹⁷ Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»

2. Інструмент оцінки розподілу та фактичного використання коштів

2.1. Особливості розробки інтерактивної системи моніторингу видатків

До діяльності Фонду прикута досить пильна увага не лише громадськості та експертів, а й міжнародних партнерів, які аналізують особливості функціонування Фонду, зокрема його прозорість, ефективність видатків та їх цільове використання.

Слід зауважити, що на сьогодні ключовою проблемою при моніторингу видатків на відновлення, у тому числі з Фонду, є відсутність єдиної, уніфікованої та верифікованої бази даних, що дозволила б всебічно оцінити ефективність використання коштів. На нашу думку, причинами цієї проблеми є:

- відсутність єдиної платформи для збору та аналізу даних, що ускладнює контроль за використанням коштів;
- співфінансування об'єктів з різних джерел (Фонд, місцеві бюджети, інші фонди, допомога від міжнародних партнерів тощо), що ускладнює централізований облік;
- складність та довготривалість процедури звітування про використання коштів, їх верифікація, що уповільнює обробку та аналіз інформації.

Без розв'язання цієї проблеми в майбутньому можливе виникнення ризиків щодо неефективного та нецільового використання коштів на відновлення. Наслідки можуть мати глобальний масштаб, адже кошти на відновлення уряд отримує від міжнародних партнерів, а через відсутність верифікованої та зрозумілої звітності вони можуть втрачати довіру. Це негативно впливатиме на обсяги міжнародної допомоги та може сповільнити процеси відбудови України загалом.

Практично в усіх випадках виникає потреба зберігання, накопичення та опрацювання інформації. Одним із способів розв'язання цих проблем є обробка даних з використанням сучасних технологій. Адже інформація має найбільшу цінність, коли вона сприяє процесу ухвалення вмотивованих управлінських рішень. При цьому необроблені («сирі») «

дані самі по собі мають відносно обмежену корисність. Однак коли дані збираються, обробляються, уніфікуються, верифікуються, вони стають корисною інформацією, а додаткова візуалізація дозволяє швидко та оперативно нею користуватись, розставляючи чіткі пріоритети.

Саме тому Центр досліджень фіскальної політики вирішив реалізувати унікальний проєкт «Вартість війни», метою якого є збір та верифікація даних, а також розробка інтерактивної системи моніторингу видатків, направлених на відновлення пошкоджених або зруйнованих внаслідок російської збройної агресії об'єктів (<https://fiscalcenter.org/liquidationfund>). Це дозволяє об'єднати дані з різних джерел фінансування, а також відслідкувати напрямки та обсяги використання даних коштів.

Серед іншого, у межах проєкту «Вартість війни» створені:

- єдина база даних щодо запланованих та фактичних видатків Фонду, яка була верифікована через аналіз звітності Казначейства та запити до розпорядників коштів;
- дашборди, які дозволяють усім зацікавленим сторонам легко і швидко знаходити інформацію по:
  - видатках Фонду: <https://fiscalcenter.org/liquidationfund>;
  - видатках на відновлення в Київській області: <https://fiscalcenter.org/kyivregion>.

Основна мета при розробці цього продукту – збір в одному місці верифікованих (перевірених) даних з подальшою зручною та доступною візуалізацією. Цей продукт допоможе усім зацікавленим сторонам, включаючи державні та місцеві органи влади, міжнародних партнерів та громадськість, побачити видатки на відновлення на різні об'єкти по всій території України, а також відслідкувати, як саме витрачаються ці кошти. Вважаємо, що саме залучення всіх зацікавлених сторін дозволить підвищити ефективність та прозорість використання коштів.

Для забезпечення єдиного підходу до розробки дотримана низка параметрів, а саме:

- **якість:** актуальність, адекватність, об'єктивність, корисність, доступність, своєчасність, точність, можливість перевірки;
- **кількість:** повнота, достатність, обсяг;
- **цінності:** значущість, важливість, потрібність інформації для ухвалення рішень.

Наповнення бази даних здійснювалось поетапно за логічним та послідовним алгоритмом дій, а саме:

- 1** систематизація рішень уряду щодо виділення коштів з Фонду за законодавчо визначеними напрямками (з усіма змінами, що вносились до них протягом досліджуваного періоду);
- 2** опрацювання відповідних платіжок з Є-data;
- 3** пооб'єктне узагальнення отриманих сум за платіжними транзакціями;
- 4** звірка отриманих результатів зі звітністю Казначейства;
- 5** направлення запитів до розпорядників відповідних коштів, у разі виявлення неузгодженостей сум (довідково: при отриманні відповідей на такі запити були виокремлені основні причини цих невідповідностей, зокрема: розірвання договорів, повернення коштів, здійснення помилкових платежів тощо);
- 6** пооб'єктна верифікація даних видатків через запити до розпорядників коштів та замовників.

Що стосується інтерактивної мапи (дашборду), то вона має чотири рівні деталізації: область, район, територіальна громада, населений пункт. Можна перейти на мапу обраного населеного пункту, де точками відмічені об'єкти, що фінансуються з Фонду. Розмір точки на мапі пропорційний фактичним видаткам на цей об'єкт. Фільтри синхронізовані з мапою та графіками, що дозволяє легко бачити інформацію на всіх рівнях (рис. 2).

У дашборді доступні фільтри за категоріями об'єктів, бюджетними програмами, а також можливість вибору за ЄДРПОУ платника та отримувача. Детальні графіки відображають розподіл видатків за типами об'єктів та за періодом, найбільших замовників та отримувачів, а також таблиці з розподілом по бюджетних програмах та об'єктах.

Найбільша цінність дашборду – це верифікована база даних про фінансування відновлення, завдяки якій можна проаналізувати обсяги виділених коштів і фактичні видатки Фонду з деталізацією до кожного об'єкта. Крім того, вважаємо, що створення інтерактивного дашборду – це ще один крок у напрямку відкритості та прозорості у використанні бюджетних коштів, спрямованих на відновлення та допомогу постраждалим від збройної агресії росії. На перший погляд, це лише технічний інструмент, але насправді це механізм, що стимулює активну участь громадськості у моніторингу та контролі за фінансовими процесами в країні.

Зауважимо, що маючи амбітні цілі у цьому напрямі, відповідна база даних та дашборд у майбутньому будуть вдосконалюватися з розширенням кількості параметрів такої оцінки. Ми працюємо над розробкою IT-рішення, яке дозволить поєднувати інформацію з тендерів Prozorro з відповідними платіжними дорученнями Казначейства про фінансування видатків на відновлення.

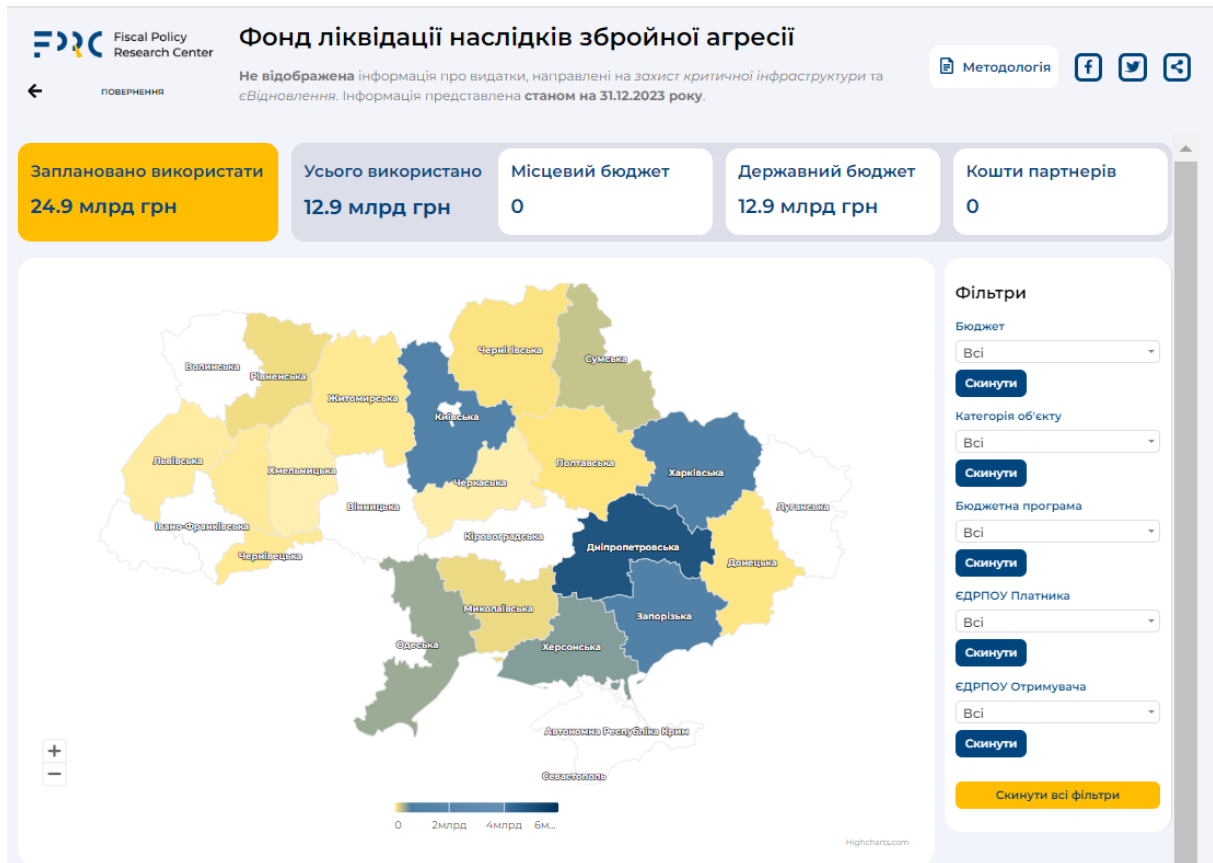

Рисунок 2. Відображення розробленого інтерактивного інструменту моніторингу видатків відновлення

Джерело: <https://fiscalcenter.org/liquidationfund>

2.2. Результати оцінки

2.2.1. Систематизація даних

Для оцінки розподілу та фактичного використання коштів Фонду верифіковані виключно видатки Фонду (за винятком сектору безпеки та оборони, критичної інфраструктури та «Відновлення»), а саме видатки:

1. Мінінфраструктури:

- субвенція на ліквідацію наслідків збройної агресії¹⁸ (заплановано – 9,3 млрд грн, використано – 3,5 млрд грн);

2. Агентства відновлення:

- магістральні водогони¹⁹ (заплановано – 8,5 млрд грн, використано – 8,3 млрд грн);
- будівництво та відновлення об'єктів²⁰ (заплановано – 3,6 млрд грн, використано – 400 млн грн);
- відновлення населених пунктів²¹ (заплановано – 3,4 млрд грн, використано – 600 млн грн).

3. Мінветеранів:

- психологічна реабілітація та професійна адаптація²² (заплановано – 201 млн грн, використано – 150 млн грн);

4. МОН:

- відновлення навчальних корпусів ВНЗ²³ (заплановано – 180 млн грн, використано – 0 грн).

¹⁸ КПКВ 3121450

¹⁹ КПКВ 3111340

²⁰ КПКВ 3111360

²¹ КПКВ 3111370

²² КПКВ 1501040

²³ У складі КПКВ 2201160

При цьому не враховані видатки:

1. На сектор безпеки та оборони:

- Міноборони – забезпечення діяльності Збройних сил України²⁴ (заплановано – 500 млн грн, використано – 200 млн грн);
- МВС – підрозділи цивільного захисту²⁵ (заплановано – 53,5 млн грн, використано – 19,5 млн грн);

2. На відновлення об'єктів критичної інфраструктури (паливно-енергетичний сектор)²⁶:

- Агентство відновлення (КПКВ 3111350) (заплановано – 18,9 млрд грн, використано – 13,3 млрд грн);

3. Які розпорядники бюджетних коштів перерахували в банки для подальшого розподілу:

- Мінінфраструктури:
  - компенсація за знищені об'єкти²⁷ (заплановано – 5,8 млрд грн, фактично використано – 2,5 млрд грн (у звіті Казначейства – 5,8 млрд грн));
  - компенсація «Відновлення»^{28,29} (заплановано та використано 5,9 млрд грн);
- Миколаївська ОДА:
  - відновлення об'єктів внаслідок руйнування Каховської ГЕС³⁰ (заплановано – 150 млн грн, фактично використано – 0 грн (у звіті Казначейства – 24,3 млн грн));

²⁴ У складі КПКВ 2101020

²⁵ У складі КПКВ 1006280

²⁶ **Довідково:** у вільному доступі є лише частина платіжок, орієнтовно – на суму 5 млрд грн

²⁷ КПКВ 3101200

²⁸ **Довідково:** відображається лише платіжка між рахунками Мінінфраструктури, а немає деталізації по об'єктах

²⁹ КПКВ 3101520

³⁰ КПКВ 7841020

- Херсонська ОДА:

- відновлення об'єктів внаслідок руйнування Каховської ГЕС³¹ (заплановано – 172 млн грн, фактично використано – 0 грн (у звіті Казначейства – 18,9 млн грн)).

Розподіл коштів Фонду наведений у Додатках 1-3.

Невідповідність звітності Казначейства фактичним витратам Фонду

(причина – перерахування головними розпорядниками отриманих з Фонду коштів на свої небюджетні рахунки)

Оцінивши розподіл та фактичне використання коштів Фонду за 2023 рік, встановлена невідповідність звітності Казначейства реальним (фактичним) сумами. Підтвердженням є особливості «освоєння» видатків за окремими бюджетними програмами – частину коштів в останні дні бюджетного року перерахували на небюджетні рахунки міністерства та ОДА, а не використали для досягнення поставлених цілей. Таким чином, ці кошти вже не обліковуються у Казначействі як залишки на початок року на рахунках спеціального фонду державного бюджету, як це вимагають норми Бюджетного кодексу, а розпорядник використовує їх у наступному році без відповідної звітності в бюджеті.

1. **За бюджетною програмою «Надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна»³²** у 2023 році запланували використати 5,8 млрд грн з Фонду. Казначейство та РП у Звіті про результати аудиту розподілу коштів Фонду вказують про 100% використання цих фінансів. Однак, якщо проаналізувати видатки Казначейства, то в останній розрахунковий день, 27 грудня 2023 року, Мінінфраструктури перераховує 3,3 млрд грн на свій небюджетний рахунок³³. Існує висока ймовірність, що кошти з цього рахунку не можуть бути використані повною мірою у 2023 році на надання компенсації.

Отже, фактично на компенсацію за знищені об'єкти у 2023 році спрямували не 5,8 млрд грн, а суму, яка дорівнює попереднім траншам і становить 2,5 млрд грн. Проте, для визначення точної суми видатків за бюджетною програмою потрібно отримати інформацію з АТ «Ощадбанк» (оператор програми).

³¹ КПКВ 7911020

³² КПКВ 3101200

³³ spending.gov.ua/new/disposers/37472062/transactions/273654006

2. **За бюджетною програмою «Відновлення об'єктів нерухомого майна житлового призначення пошкоджених/знищених внаслідок підриву греблі Каховської гідроелектростанції в результаті збройної агресії Російської Федерації, та надання компенсації за такі об'єкти»** (Миколаївська ОВА) у 2023 році запланували використати 150 млн грн³⁴. Казначейство та РП звітують про використання 24,3 млн грн. Але знову ж таки, 27 грудня 2023 року Миколаївська ОВА перераховує 24,3 млн грн на свій небюджетний рахунок³⁵.

Отже, фактично використали – 0 грн.

3. **Аналогічно за бюджетною програмою «Відновлення об'єктів нерухомого майна житлового призначення пошкоджених/знищених внаслідок підриву греблі Каховської гідроелектростанції в результаті збройної агресії Російської Федерації, та надання компенсації за такі об'єкти»** (Херсонська ОВА) – запланували 172 млн грн³⁶. Казначейство та РП звітують про використання 18,9 млн грн. Проте 25 грудня 2023 року Херсонська ОВА двома платежами перераховує 3,2 млн грн та 15,7 млн грн на свій небюджетний рахунок³⁷, що мало стати перерахуванням коштів для виплат компенсації за пошкоджене внаслідок підриву греблі Каховської ГЕС житло постраждалим, які мешкають у Калинівській та Даріївській територіальних громадах Херсонської області.

Проте, за інформацією, наданою Херсонською ОВА, станом на 31 грудня 2023 року в межах цієї бюджетної програми не профінансований жоден об'єкт.

³⁴ Постанова КМУ №609 від 16.06.2023 (зі змінами)

³⁵ spending.gov.ua/new/disposers/00022579/transactions/273683285

³⁶ Постанова КМУ №609 від 16.06.2023 року

³⁷ spending.gov.ua/new/disposers/00022645/transactions/272892107 та spending.gov.ua/new/disposers/00022645/transactions/272828515

2.2.2. Розподіл коштів Фонду за напрямками

У 2023 році кошти Фонду спрямовувались не за усіма законодавчо закріпленими напрямками, при чому рівень використання переважно не відповідав усім вимогам (рис. 3).

На нашу думку, головні розпорядники не можуть використовувати у повному обсязі виділені з Фонду кошти, оскільки існують такі проблеми³⁸:

1. фактично фінансування за рахунок коштів Фонду розпочалось у липні 2023 року (найбільше коштів виплатили у жовтні 2023 року, в першу чергу – в якості авансів);
2. паспорти бюджетних програм затверджувались із запізненням, що стримувало процес укладання договорів на проєктування та/або виконання робіт;
3. тривале виготовлення проєктно-кошторисної документації (по деяких об'єктах цей процес не завершений і дотепер);

Рисунок 3. Фактичний рівень використання коштів Фонду

Джерело: власні розрахунки, звітність Казначейства

³⁸ Узагальнено у результаті аналізу оцінок ефективності бюджетних програм за 2023 рік

4. неналежне виконання органами місцевого самоврядування підготовчих заходів для відновлення об'єктів (проведення комісійного обстеження для включення об'єктів до Реєстру пошкодженого та знищеного майна, технічного обстеження об'єктів для визначення виду робіт, оформлення належним чином документів на майно та земельні ділянки тощо);
5. зміна як переліку об'єктів фінансування з Фонду, так і суми, передбаченої на такі об'єкти (збільшення або зменшення);
6. складнощі з отриманням дозвільних документів на будівництво в Державній інспекції архітектури та містобудування.

2.2.3. Рішення уряду, якими виділялись кошти з Фонду

Щодо рішень уряду, якими виділялись кошти з Фонду, то їх за 2023 рік налічувалось:

- 14 законодавчих актів (7 розпоряджень та 7 постанов)³⁹;
- 15 змін до цих урядових актів, з яких 2 зміни⁴⁰ не погоджені Комітетом ВРУ з питань бюджету й не набули чинності.

Більше 50% рішень уряду щодо виділення коштів з Фонду залишилось без змін, 30% мали по одній зміні, а найбільше змін протягом 2023 року внесли у:

- розпорядження № 534-р від 16 червня 2023 року щодо виділення коштів Фонду у межах надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проєктів, спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії – 5 змін, одне з цих розпоряджень Комітет ВРУ з питань бюджету не погодив;
- постанову № 609 від 16 червня 2023 року щодо відновлення об'єктів внаслідок руйнування Каховської ГЕС – 3 зміни.

³⁹ Розпорядження КМУ №771-р втратило чинність /щодо виділення Міненерго 9,74 млрд грн на відновлення об'єктів критичної інфраструктури паливно-енергетичного сектору/. Зауважимо, що на відповідну ціль у червні 2023 року вже було виділено 18,9 млрд грн Агентству відновлення.

⁴⁰ Постанова КМУ №1277 та розпорядження №1204-р

Уряд технічно вносить зміни до рішень, нівелюючи момент погодження цих змін з Комітетом ВРУ з питань бюджету

(у результаті окремі урядові рішення фактично не чинні, тому що не погоджені Комітетом, але на сайті ВРУ мають статус «чинний»)

Відповідно до Порядку використання коштів Фонду, рішення уряду підлягають обов'язковому погодженню головними розпорядниками з Комітетом ВРУ з питань бюджету, і лише після такого погодження Мінфін вносить зміни до розпису державного бюджету⁴¹.

Не всі рішення уряду про виділення коштів з Фонду у 2023 році були погоджені Комітетом ВРУ з питань бюджету. Так, Комітет:

- не погодив постанову № 1277 від 5 грудня 2023 року щодо внесення змін до постанови № 770⁴², мотивуючи це закінченням бюджетного року та низьким рівнем використання коштів (за січень-листопад за бюджетною програмою 3111360 використали лише 5,8% або 0,2 з 3,6 млрд грн);
- повернув без розгляду розпорядження № 1204-р від 27 грудня 2023 року щодо внесення змін до розпорядження № 534-р по причині завершення бюджетного періоду.

Така ситуація свідчить про те, що відповідні нормативні акти мали залишитись у попередніх редакціях з урахуванням змін, погоджених Комітетом. Проте на офіційному сайті ВРУ розпорядження № 534-р та постанова № 770 наведені у редакціях, які Комітет ВРУ з питань бюджету не погодив⁴³.

Зауважимо, що не завжди офіційні документи на сайті ВРУ є актуальними, а підтвердити їх чинність зможе лише експерт, який знає особливості бюджетного процесу.

⁴¹ <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/118-2023-%D0%BF#Text/>

⁴² Протокол засідання № 179 від 26 грудня 2023 року

⁴³ **Довідково:** відповідно до статті 52 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» постанови набирають чинності з дня їх офіційного опублікування, а розпорядження – з моменту їх ухвалення, якщо інше не передбачено самими актами КМУ.

2.2.4. Загальний опис відкритих видатків Фонду

Описавши загальну ситуацію щодо розподілу коштів Фонду, зосередимо увагу на аналізі окремих видатків Фонду (Додаток 2-4).

За результатами уніфікації інформації щодо видатків Фонду, сформована верифікована база з 426 об'єктів на виділену (заплановану) суму 24,9 млрд грн.

Фактично кошти були використані на відновлення 324 об'єктів або 76% від загальної кількості (за 102 об'єктами кошти не використовувалися). На ці проєкти запланували 20,6 млрд грн, а використали майже 12,9 млрд грн (63% від плану видатків). При цьому опрацьовані та узагальнені майже 2,4 тис. платіжних доручень Казначейства, отриманих з Є-data.

Зауважимо, що на дашборді представлено на 5 об'єктів менше, а саме – 319. Це пояснюється фінансуванням більше одного проєкту за однією адресою в межах однієї установи. Як наслідок, на дашборді візуалізовані кілька об'єктів у межах однієї адреси (точки)⁴⁴.

Окремі проєкти (об'єкти) реалізувались за однією адресою в межах однієї установи; окремі є груповими об'єктами
(як наслідок – після узагальнення на дашборді представлені 319 об'єктів, а не 324)

Верифікація об'єктів показала, що окремі проєкти реалізувались за однією адресою в межах однієї установи. А саме:

розпорядження №534-р:

1. Миколаївська область – КНП «Баштанська багатoproфільна лікарня» за адресою: Миколаївська область, м. Баштанка вул. Ювілейна, 3

- реконструкція будівлі поліклініки (заплановано – 43 млн грн, використано – 13,4 млн грн);
- реконструкція будівлі лікувального корпусу (заплановано – 38 млн грн, використано – 11,4 млн грн).

2. Полтавська область – Кременчуцька ТЕЦ за адресою: Полтавська область, м. Кременчук, вул. Свіштовська, 2:

- капітальний ремонт головного корпусу котлотурбінного цеху (заплановано – 55,5 млн грн, використано – 37,4 млн грн);

⁴⁴ Розробники ухвалили рішення, що в межах представлення інформації на дашборді об'єкт – це унікальна адреса

- реконструкція секції 3А градирні цеху (заплановано – 30 млн грн, використано – 4,2 млн грн);

3. Сумська область – Комишанська загальноосвітня школа I-III ступенів за адресою: Сумська область, Охтирський р-н, с. Комиші, вул. Київська, 55:

- термомодернізація опорного закладу (заплановано – 19,3 млн грн, використано – 8,4 млн грн);
- реконструкція приміщення під споруду подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття (заплановано – 29,4 млн грн, використано – 7,8 млн грн);

постанова №770:

1. Сумська область – КНП «Тростянецька міська лікарня» за адресою: м. Тростянець, вул. Нескучанська, 7:

- термомодернізація будівлі поліклініки, переходу та дитячого відділення (заплановано – 41,5 млн грн, використано – 8,6 млн грн);
- капітальний ремонт фасаду та ганків (заплановано – 22,9 млн грн, використано – 7,5 млн грн);
- капітальний ремонт приміщень громадського будинку з господарськими будівлями (заплановано – 16,3 млн грн, використано – 3,8 млн грн).

Крім того, на дашборді представлені групові проєкти (об'єкти, що фінансувались у межах бюджетної програми «Відновлення населених пунктів»^{45,46}), а саме:

- смт Бородянка Київської області – багатоквартирні житлові будинки (29 будинків, сумарно виділено – 1,5 млрд грн, використано – 111,7 млн грн);
- с. Посад-Покровське Херсонської області – приватні житлові будинки (120 будинків, сумарно виділено – 170 млн грн, використано – 48,7 млн грн).

У табл. 3 наведені узагальнені показники щодо планового та фактичного використання коштів Фонду відповідно до рішень уряду (з урахуванням усіх змін, внесених протягом 2023 року).

⁴⁵ КПКВ 3111370 /відповідно до постанови №823 від 04.08.2023/

⁴⁶ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/823-2023-%D0%BF#Text>

Таблиця 3

Планове та фактичне використання коштів Фонду за окремими рішеннями КМУ (за винятком видатків на сектор безпеки та оборони, а також критичну інфраструктуру і «Відновлення»), млрд грн

КПКВ	Акт Кабміну у 2023 році	Виділено кошти (план)		Фактично використано		Відсоток виконання плану
		Кількість об'єктів	Загальна сума	Кількість об'єктів	Загальна сума	
3121450	розпорядження №534-р	345	9,284	276	3,454	37%
1501040	розпорядження №557-р	1	0,201	1	0,150	75%
3111370	постанова №823	32	3,350	19	0,559	17%
3111340	постанова №566	3	8,500	3	8,280	97%
3111360	постанова №770	43	3,356	25	0,419	12%
2201160 (у межах)	розпорядження №894-р	2	0,180	0	0	0%
Всього		426	24,871 ¹	324	12,862	51%

¹ без задвоєння суми у 200 млн грн по об'єкту «Реконструкція каналізаційного напорного колектора від КНС №1А по вул. Соборній до міських очисних споруд», м. Суми відповідно до розпорядження №534-р та постанови №770.

Джерело: розрахунки авторів

З таблиці 3 видно, що:

- 1.** найбільше коштів з Фонду, згідно з переліченими рішеннями уряду, використали відповідно до постанови №566 – 8,3 млрд грн або 64% від усіх верифікованих видатків;
- 2.** найбільша кількість об'єктів, профінансованих з Фонду, виділена розпорядженням №534-р, а саме 276 об'єктів або 85% на суму більше 3,4 млрд грн, це майже 27% коштів, виділених з Фонду;
- 3.** згідно з розпорядженням №894-р, на відбудову Державного біотехнологічного університету та Національного університету «Чернігівська політехніка» фактично використали 0 грн. МОН пояснило це тим, що відповідне рішення уряду Комітет ВРУ з питань бюджету

погодив 14 листопада 2023 року, а перерахування коштів і спрямування їх на рахунки вишів відбулось лише у грудні, що унеможливило їх використання у такі стислі строки через завершення бюджетного періоду.

**Виділення фінансування на окремі об'єкти
відновлення різними рішеннями уряду
(Сумська міська територіальна громада)**

При верифікації даних встановлено дублювання суми за проєктом (об'єктом): «Реконструкція каналізаційного напорного колектора від КНС № 1А по вул. Соборній до міських очисних споруд», м. Суми (далі – об'єкт №154).

Наведемо хронологію ухвалення рішень урядом:

- 25 травня 2023 року на цей об'єкт виділили 200 млн грн зі строком реалізації протягом 2023-2025 років⁴⁷;
- 8 вересня 2023 року на цей самий об'єкт виділили аналогічну суму у 200 млн грн уже з меншим строком реалізації – протягом 2023-2024 років⁴⁸;
- 5 грудня 2023 року внесли зміни до постанови №770⁴⁹, якими виключили з переліку проєктів для фінансування даний об'єкт. Але оскільки цю постанову Комітет ВРУ з питань бюджету не погоджував, відповідні зміни не набули чинності.

Таким чином, фактично у 2023 році на реконструкцію колектора у Сумах запланували спрямувати 400 млн грн⁵⁰. Зважаючи на послідовність рішень уряду, можна припустити, що виділення коштів з Фонду на відповідний проєкт було задвоєним.

Проте фактично на реалізацію цього об'єкта у 2023 році використали 0 грн, оскільки платіжки по ньому на Є-data відсутні.

⁴⁷ Постанова КМУ від 25 липня 2023 р. № 770

⁴⁸ Розпорядження КМУ від 16 червня 2023 р. № 534-р (зі змінами від 8 вересня 2023 р. № 799-р)

⁴⁹ Постанова КМУ від 5 грудня 2023 р. № 1277

⁵⁰ Відповідно до розпорядження № 534-р (зі змінами) та постанови №770

2.2.5. Розподіл об'єктів відновлення за сумою використаних коштів

Проаналізуємо розподіл об'єктів за сумою фактично використаних коштів з Фонду (рис. 4).

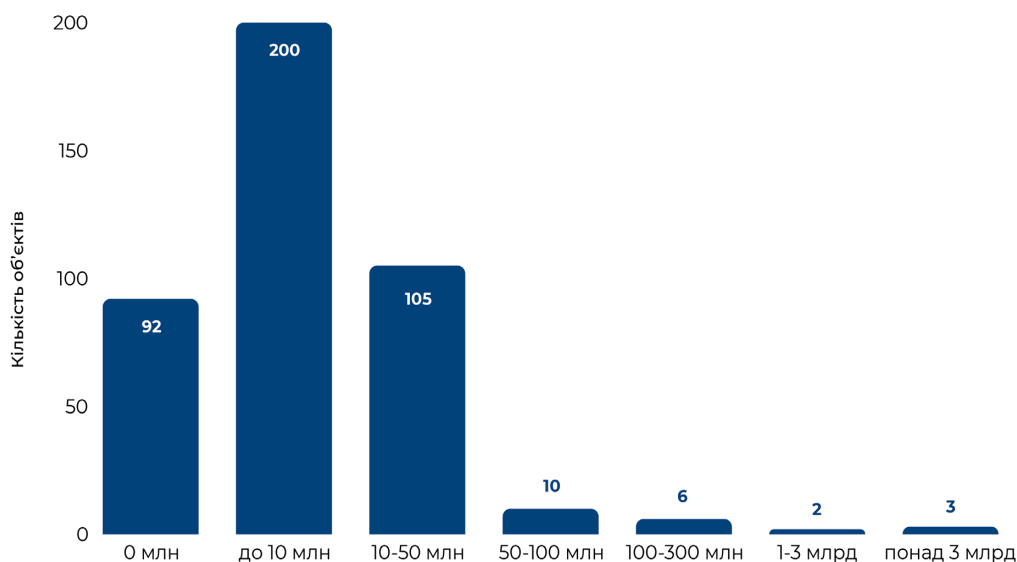

Рисунок 4. Розподіл об'єктів за сумою використаних коштів Фонду⁵¹

Джерело: розрахунки авторів

З рис. 4 видно, що найбільше об'єктів, які фінансувалися з Фонду (200 об'єктів або 62% від загальної кількості профінансованих), витратили до 10 млн грн. Зокрема ці кошти спрямували на капітальний ремонт та реконструкцію житлових будівель, а також відбудову комунальних закладів освіти та медицини. Найменше коштів з Фонду у 2023 році використали у межах об'єкту «Нове будівництво споруди цивільного захисту в опорному закладі освіти «Ржищівська гімназія «Гармонія» Ржищівської міської ради» – 371 грн на оплату технічного нагляду за будівництвом (виділили 3 млн грн).

Друга за чисельністю група (105 об'єктів або 32% від загальної кількості профінансованих) – це об'єкти, на кожен з яких використали від 10 до 50 млн грн. Переважно це відбудова житла та освітніх закладів і закупівля спецтехніки та комунального транспорту.

Інші дві групи об'єктів (16 об'єктів або 5% від загальної кількості профінансованих) витратили від 50 до 100 млн грн та від 100 до 300 млн грн. Вони здебільшого стосувались відбудови/будівництва житла та водогонів, рідше – відновлення медичних закладів та купівлі спецтранспорту.

⁵¹ за винятком 9 об'єктів, що були виключені зі списку (детальніше – на стор. 47)

Найбільші суми з Фонду фактично використали на нове будівництво водогонів у Дніпропетровській області: на 1 об'єкт витратили 1,3 млрд грн та на два інших – по більш ніж 3 млрд грн на кожен.

Отже, найчисельнішими, але найменшими за сумами використаних коштів, виявились об'єкти щодо відбудови житла та комунальних закладів, а найдорожчими – будівництво водогонів у Дніпропетровській області. Так, при виокремленні ТОП-10 об'єктів за сумою фактично витрачених коштів з Фонду, водогони посіли 1-3 місця, а водопроводи – 8-10 (рис. 5).

Рисунок 5. ТОП-10 об'єктів за сумою фактично витрачених коштів з Фонду (детальніше – в Дод.4)

Джерело: розрахунки авторів

По об'єктах, представлених на рис. 5, варто зазначити таке:

1. Експериментальне будівництво 3-х магістральних водогонів належить до ТОП-10 замовників та ТОП-10 отримувачів бюджетних коштів, детальніше з цими рейтингами можна ознайомитись на рис. 7 та рис. 8
2. Реалізація об'єкту «Автомобільна дорога загального користування державного значення М-14 Одеса – Мелітополь – Новоазовськ (на м. Таганрог) на ділянці км 179 + 300 – км 184 + 100» у 2023 році обійшлась державі у 278 млн грн⁵².

⁵² Фінансування ремонту дороги відбулося в межах бюджетної програми «Відновлення населених пунктів» (код 3111370), а замовником послуг виступила Служба відновлення у Херсонській області. Основним підрядником з виконання капітального ремонту дороги є ТОВ «ЄДБК», яке надало послуг на 268 млн грн. Авторський нагляд виконала компанія ТОВ «Гал Трейдинг» на суму 1,7 млн грн, розроблення проектної документації – ТОВ «НВО "Трансінжиніринг"» на суму 3,3 млн грн, а послуги з інженерно-технічного супроводу – ДП «Дорцентр» на суму майже 200 тис. грн. Крім того, за отримання сертифікату відповідної категорії до ГУК Херсонської області сплатили 13,9 тис. грн, 4,4 млн грн спрямували на утримання служби замовника Службою відновлення.

3. Окрім об'єктів критичної інфраструктури, до рейтингу увійшли також і проекти з відновлення житлових будинків. Так, на реставрацію житлового будинку по просп. Соборному/вул. Сталеварів, 151/11, з відновленням несучих конструкцій після потрапляння боєприпасів у м. Запоріжжі протягом 2023 року витратили 166,4 млн грн⁵³.

4. Значну суму використали на реконструкцію Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення. Відбудову центру здійснювало ТОВ «УкрбудПР», за 2023 рік вартість послуг становила 150 млн грн.

5. У м. Бородянка також профінансували об'єкт «Відбудова багато-квартирних житлових будинків (29 будинків)» в межах бюджетної програми «Відновлення населених пунктів»⁵⁴. Замовником робіт була Служба відновлення у Київській області, а виконавцями робіт виступили 16 компаній⁵⁵. Однак відсоток виконання по цій програмі був дуже низьким – трохи більше 7%. Крім того, аналіз платіжок показав, що кошти було фактично використано на відбудову 21 будинку⁵⁶.

6. Завершують рейтинг також три об'єкти з відновлення водопроводів:

- Реконструкція водоводу від ДВС-1 до с. Люцерна, Вільнянського району, Запорізької області у 2023 році обійшлась державі у 107 млн грн в межах програми «Реалізація проєктів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії»^{57,58}
- Об'єкт «Будівництво магістральних мереж водопроводу від вул. Багрицького до Французького бульвару у м. Одесі (4-а черга – по Французькому бульвару, від вул. Академічної до просп. Гагаріна)» не пов'язаний з наслідками військових дій, а є результатом зростання житлової забудови в Приморському районі міста Одеси (довідково: відповідно до Порядку використання коштів Фонду ліквідації наслідків збройної агресії (постанова уряду №118 від 10 лютого 2023 року)⁵⁹ одним з напрямків використання коштів Фонду є «будівництво об'єктів інфраструктури, зокрема пов'язаних з наданням послуг з

⁵³ Фінансування робіт відбулось у межах бюджетної програми «Реалізація проєктів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії» (код 3121450), а розпорядником коштів було КП «УКБ». Виконання робіт проводило ТОВ «Укрінтек», вартість яких у 2023 році склала 162,8 млн грн, а оплата утримання служби замовника обійшлася ще у 3,6 млн грн.

⁵⁴ КПКВ 3111370

⁵⁵ Найбільше коштів отримали ТОВ «Трест КМБ-3» – 26 млн грн та ТОВ «Горбуд» – 18 млн грн.

⁵⁶ У ході дослідження ці адреси не верифіковані з громадами, оскільки відповідний об'єкт є груповим.

⁵⁷ КПКВ 3121450

⁵⁸ Замовником послуг та платником був Департамент ЖКГБ Запорізької ОДА, виконання будівельних робіт проводив ТОВ «Авангард Буд Проект» на суму 106 млн грн, послуги з технічного нагляду надало ТОВ «Катрас» на суму 930 тис грн, а авторський нагляд виконало ТОВ «ППІ «Гіпропром» на суму 43 тис грн.

⁵⁹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2023-%D0%BF#Text>

водопостачання, водовідведення, виробництва теплової енергії, теплопостачання, електропостачання»). Протягом 2023 року на замовлення УКБ Одеської міської ради були здійснені роботи на суму 89 млн грн^{60,61}.

- Останній об'єкт також не постраждав внаслідок військових дій, але реконструкція водопроводу стала необхідністю у зв'язку з масовим переселенням ВПО з тимчасово окупованих територій. Реконструкція північного групового водопроводу від м. Запоріжжя до с. Лукашеве для водопостачання населених пунктів Запорізького району у 2023 році обійшлась державі у 86 млн грн⁶².

Отже, найдорожчі об'єкти, які фінансувалися з Фонду у 2023 році, – побудова та реконструкція водогонів та водопроводів у різних регіонах держави. Необхідність у таких проєктах виникла здебільшого внаслідок теракту на Каховській ГЕС у 2023 році. Найбільшу суму коштів за виконання робіт отримало ТОВ «Автомагістраль-Південь» – 3,47 млрд грн.

⁶⁰ Підрядниками в процесі будівництва стали ТОВ «РДС» та ТОВ «СК Автострой»

⁶¹ Детально про видатки УКБ Одеської міської ради читайте на стор. 38

⁶² На замовлення Широківської селищної ради роботи виконували ТОВ «Запоріжбудгруп» на суму 85 млн грн та ТОВ «Катрас» на суму 1,1 млн грн.

2.2.6. Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів

Розподіл об'єктів за відсотковим використанням коштів Фонду показав, що більшість об'єктів (238 об'єктів або 57%) мали незадовільний рівень використання коштів (менше 50%), за 93 об'єктами (або 22%) взагалі було відсутнє фактичне використання коштів, а 72 об'єкти (або 17%) освоїли від 21 до 50% виділених коштів рис. 6).

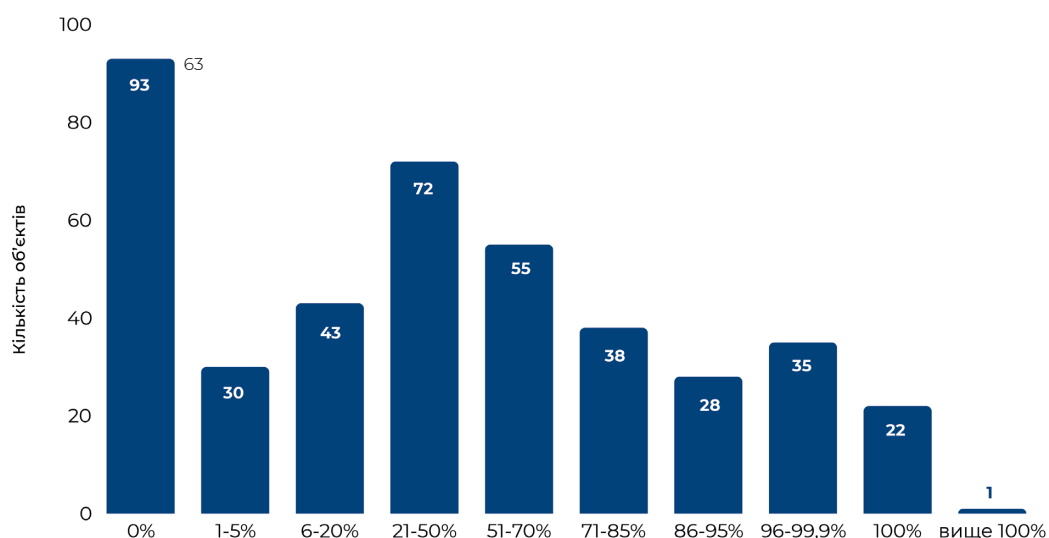

Рисунок 6. Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів

Джерело: розрахунки авторів

На 22 об'єкти розпорядники використали виділені кошти Фонду повністю, спрямували їх переважно на придбання спецтранспорту для комунальних підприємств Херсонської, Чернігівської, Донецької та Сумської областей (майже 80% об'єктів).

Близькими до 100% виконання були 35 об'єктів, з яких 21 (або 60%) зосереджений у Харківській області. При цьому тут були представлені проєкти за різними напрямками, але переважно стосувались відновлення житла (14 об'єктів) та придбання спецтехніки (10 об'єктів).

Також виокремлений один об'єкт, по якому сума фактичних витрат перевищила суму виділених коштів. Це «Аварійно-відновлювальні роботи КЗ «Старосалтівський ліцей Старосалтівської селищної ради Чугуївського району Харківської області» (довідково: уряд виділив 75,85 млн грн, а відповідно до платіжок з Є-data та отриманої від Харківської ОДА відповіді на запит, фактично на реалізацію цього проєкту використали понад 76 млн грн).

⁶³ за винятком 9 об'єктів, що були виключені зі списку (детальніше – на стор. 47)

Фактична сума використаних коштів Фонду перевищує фінансування, виділене урядом (Харківська ОДА – смт Старий Салтів)

При порівнянні планових та фактичних показників використання коштів Фонду у розрізі об'єктів встановлено, що за одним із них фактична сума витрачених коштів перевищує заплановану суму. Це об'єкт у Харківській області, а саме: «Аварійно-відновлювальні роботи (капітальний ремонт) КЗ «Старосалтівський ліцей Старосалтівської селищної ради Чугуївського району Харківської області», за адресою: Харківська область, Чугуївський район, смт Старий Салтів, вул. Перемоги, 34» (далі – об'єкт №201).

Наведемо хронологію ухвалення рішень урядом:

- 16 червня 2023 року⁶⁴ виділили 36,05 млн грн та встановили строк реалізації 2023-2024 роки;
- 22 грудня 2023 року⁶⁵ суму коштів збільшили до 75,9 млн грн;
- 27 грудня 2023 року⁶⁶ вказана сума мала збільшитись до 98,85 млн грн за рахунок перерозподілу коштів між об'єктами у межах одного розпорядника – Харківської ОДА. Проте оскільки Комітет ВРУ з питань бюджету повернув відповідне розпорядження уряду без розгляду через завершення бюджетного року, рішення не набрало чинності.

Відтак, на цей об'єкт уряд у 2023 році запланував 75,85 млн грн.

Ситуація з фактичним використанням коштів

За об'єктом наявна інформація про 18 платіжних доручень Казначейства на суму трохи більше 76,1 млн грн. Харківська ОДА, у відповідь на наш запит, підтвердила **фактичне використання коштів за об'єктом у сумі 76,1 млн грн** та додатково проінформувала, що:

- у листопаді 2023 року був проведений перерахунок вартості витрат за виконані роботи через зменшення вартості технагляду на 9,4 тис. грн;
- на кінець року невикористані кошти Фонду з даного об'єкту повернули до бюджету (22,75 млн грн).

Відтак, фактично використані кошти за цим проєктом перевищили суму виділених з Фонду на 251 тис. грн. Таке перевищення спричинене проведенням останнього платежу 29 грудня 2023 року⁶⁷ на суму 461,3 тис. грн.

⁶⁴ розпорядження №534-р

⁶⁵ внесення змін до розпорядження №534-р (розпорядження №1178-р)

⁶⁶ внесення чергових змін до розпорядження №534-р (розпорядження №1204-р)

⁶⁷ spending.gov.ua/new/disposers/04014080/transactions/273102737

Тому виникають логічні питання:

1. На підставі яких документів Головне управління Казначейства у Харківській області здійснило такий платіж?
2. Чи володіла Харківська ОДА інформацією, що фінансування по даному об'єкту не було збільшено до 98,85 млн грн, а залишилось на рівні 75,85 млн грн?
3. Хто відповідальний за порушення бюджетного законодавства та нецільове використання коштів, і чи буде притягнута така посадова особа до відповідальності?

2.2.7. Регіональний розподіл видатків Фонду

Кошти Фонду виділяються виключно регіонам та територіальним громадам, віднесеним до територій відновлення:

- де відбувалися бойові дії;
- які були тимчасово окуповані;
- які зазнали руйнувань об'єктів критичної інфраструктури, соціальної інфраструктури, об'єктів житлового фонду внаслідок ведення бойових дій;
- які мають різке погіршення соціально-економічного розвитку і значне переміщення населення.

При цьому відносити регіони та територіальні громади до територій відновлення повинна спеціальна комісія, утворена Мінінфраструктури. На підставі рішення комісії уряд затверджує перелік територіальних громад та мікрорегіонів, які належать до територій відновлення у Державній стратегії регіонального розвитку України⁶⁸. Станом на 1 жовтня 2024 року Кабінет Міністрів України не ухвалив рішення про визначення територій відновлення.

На рис. 7 представимо регіональний розподіл видатків Фонду.

⁶⁸ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-2023-%D0%BF#Text>

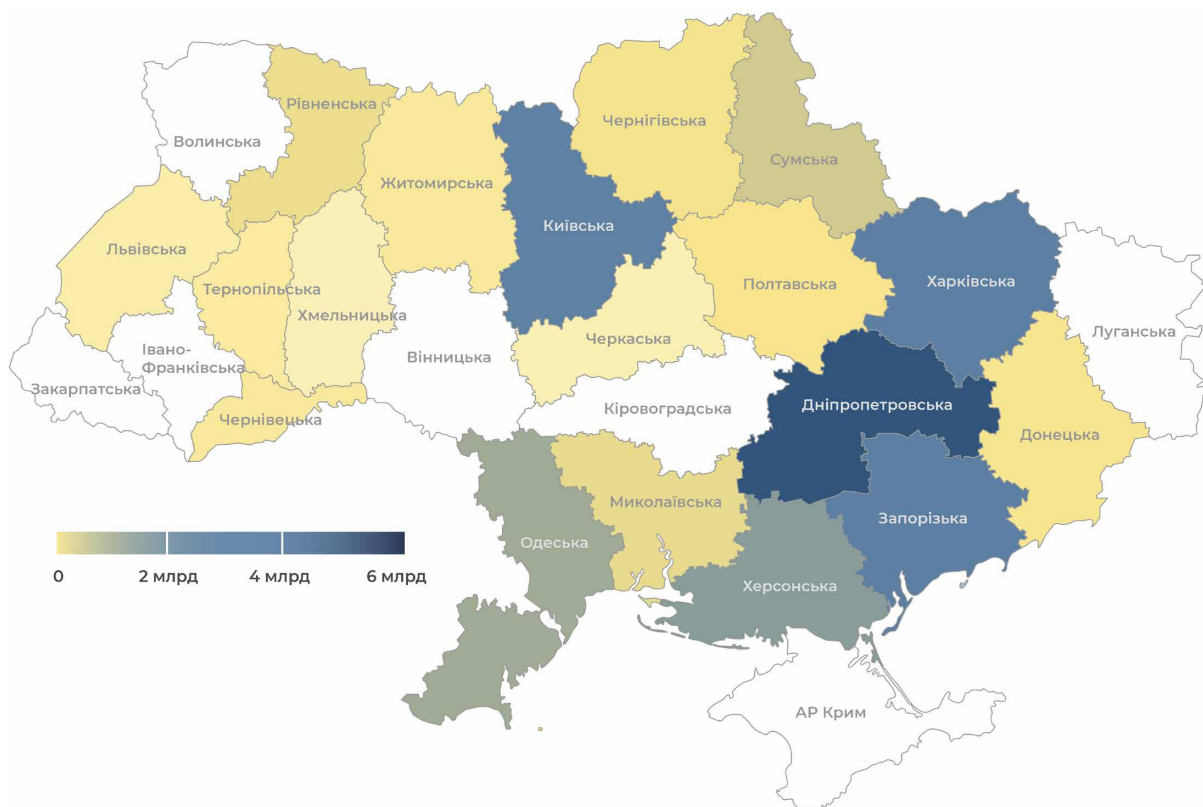

Рисунок 7. Регіональний розподіл видатків Фонду

Джерело: <https://fiscalcenter.org/liquidationfund>

Регіональний розподіл коштів Фонду показав, що існували певні закономірності у фінансуванні об'єктів у тій чи іншій області.

У 2023 році не здійснювалися видатки з Фонду переважно у західних областях, а саме Вінницькій, Волинській, Закарпатській та Івано-Франківській, а також у Кіровоградській області та в окупованих Луганській області та АР Крим.

Так, із 9 західних областей 5 областей спрямували 143,3 млн грн з Фонду на реалізацію 7 проєктів⁶⁹ (Львівська – 1 проєкт, Рівненська – 3 проєкти, Тернопільська – 1 проєкт, Хмельницька – 1 проєкт, Чернівецька – 1 проєкт). Це об'єкти, що стосувались переважно будівництва, ремонту та облаштування споруд цивільного захисту в закладах освіти та охорони здоров'я.

Найбільше коштів Фонду (65%) використала Дніпропетровська область, а саме 8,34 млрд грн на 7 об'єктів. Майже вся сума (за винятком 58 млн грн) припала на експериментальне нове будівництво трьох магістральних водогонів, що спричинено знищенням Каховської ГЕС.

⁶⁹ Заплановано було реалізувати 12 проєктів на суму майже 222,2 млн грн (Львівська – 1 проєкт, Рівненська – 6 проєктів, Тернопільська – 1 проєкт, Хмельницька – 1 проєкт, Чернівецька – 3 проєкти).

19% коштів Фонду були спрямовані на 91 об'єкт Київської (найбільше Бучанський район – майже 1 млрд грн) та 120 об'єктів Харківської областей (найбільше Харківський район – понад 600 млн грн). Ці дві області сумарно використали майже 2,5 млрд грн (Київська – 1,24 млрд грн, Харківська – 1,23 млрд грн). Крім того, у вказаних областях переважна більшість об'єктів стосувалась відновлення пошкодженого або зруйнованого житла (63 з 91 об'єкта у Київській та 71 з 120 об'єктів у Харківській). Рівень фактично реалізованих проєктів у цих областях – 65%.

Органи місцевого самоврядування припускаються помилок при складанні звітності про виконання бюджету
(Одеська міська територіальна громада)

У червні 2023 року у межах субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проєктів, спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії⁷⁰, Одеській міській територіальній громаді з Фонду виділили 475 млн грн на 6 проєктів (340 млн грн – на реалізацію 4 проєктів щодо будівництва магістральних мереж водопроводів; 70 млн грн – на будівництво дитячого садочку та 65 млн грн – на капітальний ремонт кардіологічного відділення лікарні)⁷¹.

Крім того, Одеська міська територіальна громада в 2023 році спрямувала на ці проєкти ще 42 млн грн з місцевого бюджету (бюджет розвитку)⁷². Загалом у 2023 році планували використати 517 млн грн.

Додаткове фінансування з місцевого бюджету направили на бюджетну програму «Реалізація проєктів (об'єктів, заходів) за рахунок коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії», а не на окрему бюджетну програму з місцевого бюджету, з якої можна було б співфінансувати необхідні проєкти в сферах ЖКГ, освіти або медицини.

Головний розпорядник не врахував, що коди програмної класифікації та номери розрахункових рахунків різняться залежно від того, з державного чи місцевого бюджету здійснюється фінансування об'єкту, а усім видаткам присвоїв кодифікацію Фонду.

Таким чином, до програми з державного бюджету додатково додали кошти з місцевого бюджету, що не відповідає загальним підходам та звітності.

⁷⁰ КПКВ 3121450

⁷¹ розпорядження №534-р від 16.06.2023

⁷² Довідково: БКУ не наводить визначення поняття «бюджет розвитку», однак воно міститься в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні»: бюджет розвитку – це доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для реалізації програм соціально-економічного розвитку, зміцнення матеріально-фінансової бази.

Цей кейс є прикладом неправильного оформлення звітності органом місцевого самоврядування, що в подальшому призвело до плутанини в звіті Казначейства і невідповідності звіту положенням розпорядження №534-р.

За даними Казначейства, із запланованих 517 млн грн освоїли 308,6 млн грн. Водночас за інформацією, наданою Департаментом фінансів Одеської міської ради, з виділених 475 млн грн коштів Фонду протягом 2023 року витратили 283,8 млн грн, а решту повернули до державного бюджету, а із запланованих 42 млн грн видатків бюджету розвитку освоїли 24,8 млн грн.

2.2.8. ТОП-10 замовників та отримувачів коштів Фонду

Цікавим є відображення ТОП-10 замовників (розпорядників) на рис. 8 та отримувачів (підрядників) на рис. 9 коштів Фонду.

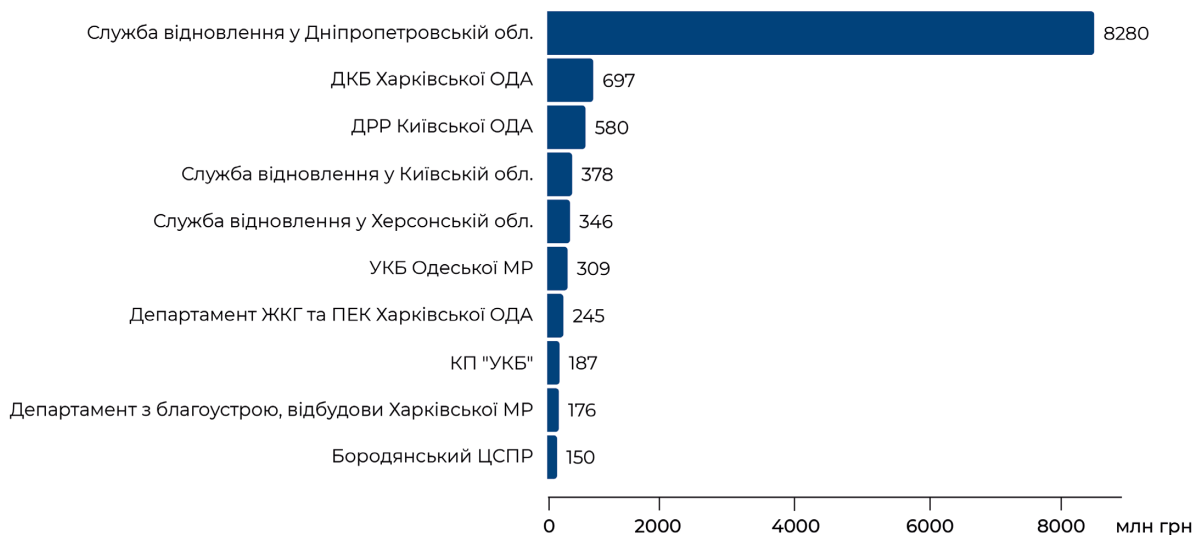

Рисунок 8. ТОП-10 замовників (розпорядників) коштів Фонду (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і «Відновлення»), млн грн

Джерело: розрахунки авторів

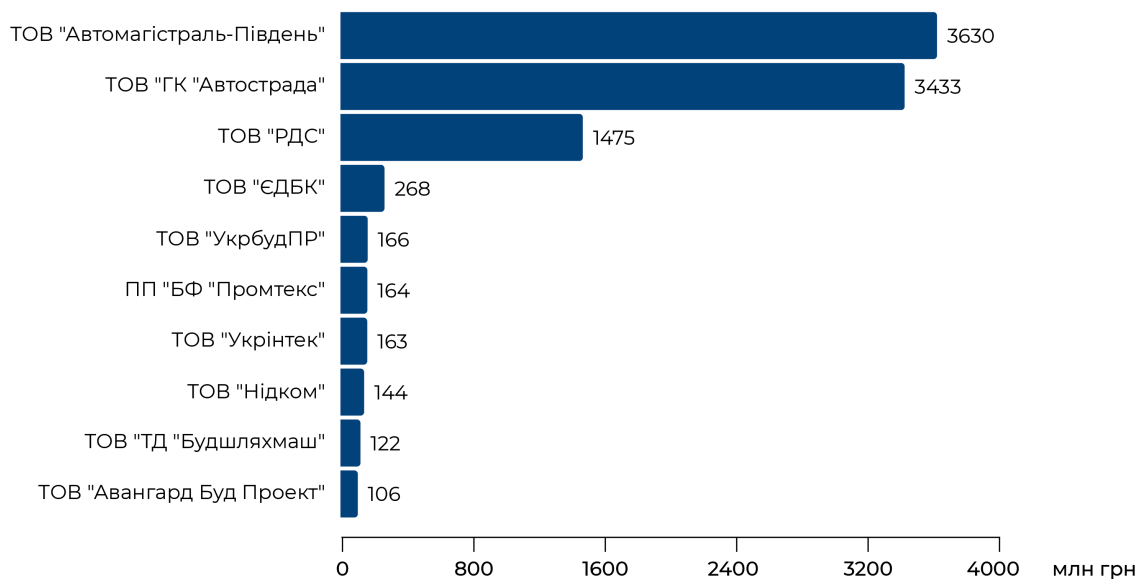

Рисунок 9. ТОП-10 отримувачів (підрядників) коштів Фонду (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення), млн грн

Джерело: розрахунки авторів

Відзначимо, що вказані на рис. 8 замовники (розпорядники) акумулювали майже 90% використаних коштів Фонду, а на зазначених на рис. 9 отримувачів (підрядників) припало понад 75% коштів. Загалом у 2023 році налічувалось 63 розпорядника та 284 отримувачі коштів Фонду.

Найбільшим розпорядником бюджетних коштів серед ТОП-10, який сплатив 73% коштів, є Служба відновлення у Дніпропетровській області – 8,3 млрд грн. Відповідне фінансування виділили у межах експериментального будівництва магістральних водогонів⁷³, спричиненого знищенням Каховської ГЕС. Кошти направили на будівництво трьох магістральних водогонів:

- р. Інгулець – Південне водосховище (3,5 млрд грн)
- Марганець – Нікополь – Покров (1,3 млрд грн);
- Хортиця (ДВС2) – Томаківка – Марганець (3,5 млрд грн).

При цьому, левову частку грошей (95%), використаних на експериментальне будівництво згаданих вище магістральних водогонів, отримали такі підрядники (рис. 9):

- ТОВ «Автомагістраль-Південь» (3,5 млрд грн);
- ТОВ «ГК «Автострада» (3,4 млрд грн);
- ТОВ «РДС» (1,3 млрд грн).

⁷³ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/566-2023-%D0%BF/ed20231230#Text>

2.2.9. Особливості використання коштів субвенції

Що стосується зміни кількості об'єктів та суми видатків на них, то уряд протягом 2023 року вносив їх лише до бюджетної програми «Реалізація проєктів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії»⁷⁴ (рис. 10). Вони вплинули на рівень виконання проєктів та використання коштів. Це також свідчить про низьку якість планування.

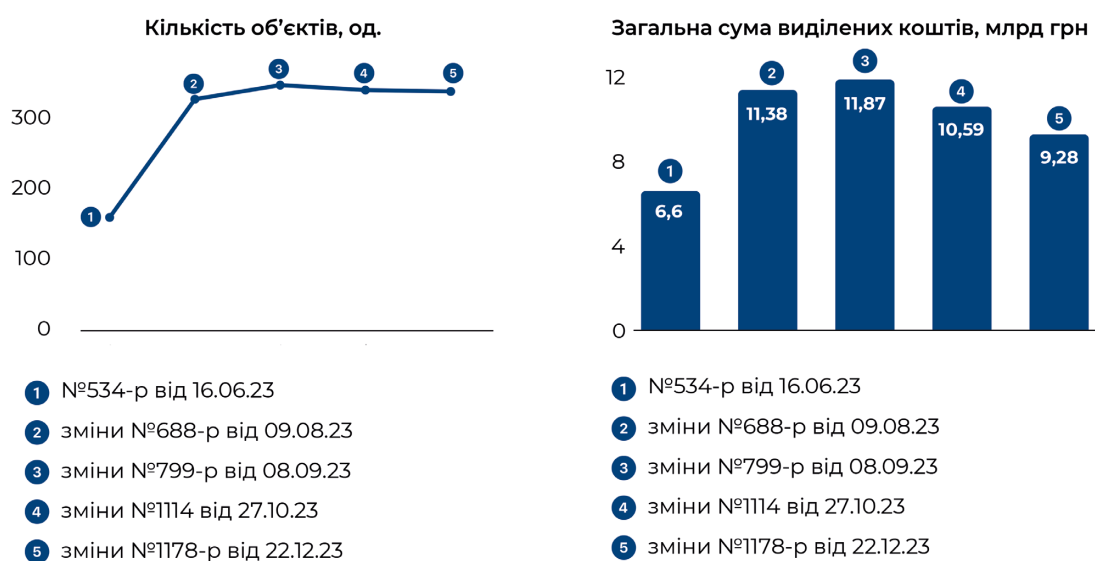

Рисунок 10. Динаміка кількості об'єктів та загальної суми коштів Фонду⁷⁵

Джерело: розрахунки авторів

З рис. 10 видно, що уряд своїми рішеннями:

1. №688-р від 9 серпня 2023 року збільшив кількість об'єктів на 168 для фінансування відновлення на загальну суму 4,77 млрд грн;
2. №799-р від 8 вересня 2023 збільшив видатки на 491 млн грн (Комітет ВРУ з питань бюджету певний час не розглядав ці зміни, оскільки вони виявились незбалансованими). Цими змінами:
  - додані 20 нових об'єктів на суму 547 млн грн (зокрема, 16 об'єктів на суму 172 млн грн стосуються відновлення житла у Харківській області, 100 млн грн – на будівництво лікувально-реабілітаційного корпусу для ветеранів війни та ВОП КП «Рівненський обласний госпіталь

⁷⁴ КПКВ 3121450

⁷⁵ У межах бюджетної програми 3121450 /розпорядження №534-р/. Кількість об'єктів та загальна сума виділених коштів наведені відповідно до рішень КМУ – змін до розпорядження №534-р

ветеранів війни» та 200 млн грн – на реконструкцію каналізаційного напорного колектора у Сумській області);

- здійснений перерозподіл коштів у межах Миколаївської області між об'єктами, що стосуються реконструкції водогонів на суму 122 млн грн⁷⁶;
- зменшене фінансування по 17 об'єктах загалом на 56 млн грн (переважно вони стосувались відновлення житла: Київська обл. – 9 об'єктів (у т. ч. два освітніх), Полтавська обл. – 2 об'єкти та Харківська обл. – 6 об'єктів);

Водночас 14 листопада 2023 року уряд постановою №1114 вніс зміни у розпорядження №799-р. Ці зміни торкнулись лише трьох об'єктів:

- капітальний ремонт споруди цивільного захисту дошкільного навчального закладу № 34 «Вуглик» відділу освіти Добропільської міської ради – зменшене фінансування до 11,54 млн грн (на 140 тис. грн);
- капітальний ремонт пошкоджених будівельних конструкцій житлового будинку за адресою: вул. Декабристів, 52, м. Васильків – зменшене фінансування до 24 млн грн (на 4,6 млн грн);
- реконструкція теплових мереж для забезпечення взаємного резервування теплових джерел Сумської ТЕЦ та КППВ в м. Суми – фактично усунена «технічна» помилка, через яку цей об'єкт у редакції розпорядження №799-р отримав фінансування 200 млн грн замість 400 млн грн⁷⁷.

3. №1114 від 27 жовтня 2023 року зменшив видатки на 1,272 млрд грн, а саме:

- зменшене фінансування по 80 об'єктах загалом на суму 1,173 млрд грн;
- виключені з переліку 8 об'єктів на суму майже 100 млн грн⁷⁸

⁷⁶ Зменшене фінансування по 5 об'єктах із збільшенням фінансування по інших 7 об'єктах

⁷⁷ Протягом року на вказаний об'єкт сума видатків не змінювалися і становила 200 млн грн.

⁷⁸ Харківська область – 7 об'єктів (у т. ч. 6 об'єктів щодо капітального ремонту багатоквартирних будинків та 1 об'єкт щодо придбання двох автокранів для КП «Харківблагоустрій»), Миколаївська область – 1 об'єкт щодо реконструкції очисних споруд водоканалу, при чому по даних об'єктах використання коштів було нульовим.

Комітет ВРУ з питань бюджету
одночасно погодив дві послідовні зміни розпорядження №534-р
(розпорядження №799-р від 8 вересня 2023
та постанова №1114 від 27 жовтня 2023)

На час ухвалення розпорядження № 799-р залишок нерозподілених коштів Фонду становив 241 млн грн (фактичні надходження до Фонду – 61,9 млрд грн, кошти, виділені з Фонду за рішеннями уряду, – 61,6 млрд грн).

Розпорядженням №799-р з Фонду планувалось виділити 491 млн грн. Водночас виявилось, що фактичних коштів Фонду було недостатньо для реалізації положень розпорядження №799-р (не вистачало 250 млн грн).

Тому, Комітет ВРУ з питань бюджету, отримавши звернення Мінінфраструктури⁷⁹ про додаткове виділення коштів з Фонду, не мав підстав для його погодження, про що і повідомив міністерство⁸⁰. Отже, для збалансування показників Фонду уряд ухвалив постанову № 1114 від 27 жовтня 2023 року.

Згодом Комітет ВРУ з питань бюджету на своєму засіданні 14 листопада 2023 року⁸¹ розглянув питання про погодження змін до розпорядження №534-р щодо виділення коштів з Фонду згідно з:

- розпорядженням №799-р від 08 вересня 2023 року;
- постановою №1114 від 27 жовтня 2023 року.

У результаті Комітет ВРУ з питань бюджету **погодив розпорядження №799-р**, але з урахуванням змін, внесених постановою № 1114 від 27 жовтня 2023 року, положення якої Комітет погодив без зауважень на цьому ж засіданні.

4. №1178-р від 22 жовтня 2023 року зменшив видатки на 1,3 млрд грн, відповідно:

- зменшене фінансування по 80 об'єктах на суму 1,5 млрд грн;
- виключений з переліку об'єкт щодо реконструкції водогону у м. Миколаїв на суму майже 103 млн грн (на цей об'єкт спочатку планувалось спрямувати 60 млн грн, а потім 103 млн грн, при цьому фактичного виконання коштів не було);

⁷⁹ Лист від 15.09.2023 № 8483/31/14-23

⁸⁰ Лист від 20.09.2023 № 04-3/12-2023/206943

⁸¹ Протокол № 176

- збільшене фінансування по 11 об'єктах на суму 290 млн грн. 65%, а саме 188 млн грн виділили на будівництво/реконструкцію 5 водогонів Запорізької та Миколаївської областей. При цьому, фактичне використання коштів у Миколаївській області було менше 20%, а середній показник використання виділених коштів по цих 5 об'єктах склав близько 40%.

5. № 1204-р від 27 грудня 2023 року перерозподілив майже 47 млн грн між об'єктами Харківської ОДА. Зокрема, могло б бути зменшення фінансування для 16 об'єктів та збільшення для 3 об'єктів. Слід зазначити, що ці зміни не набули чинності, оскільки комітет ВРУ з питань бюджету не погодив їх. При цьому аналіз показав, що відповідне збільшення фінансування за цими трьома об'єктами не мало раціонального обґрунтування, оскільки коштів на реалізацію відповідних об'єктів і так було достатньо, а найбільші суми були освоєні в останні дні бюджетного року.

Також аналіз засвідчив, що зміни в обсяг коштів, виділених з Фонду на відновлення досліджуваних об'єктів розпорядженням №534-р, вносились вибірково та різну кількість разів (рис. 11 та 12).

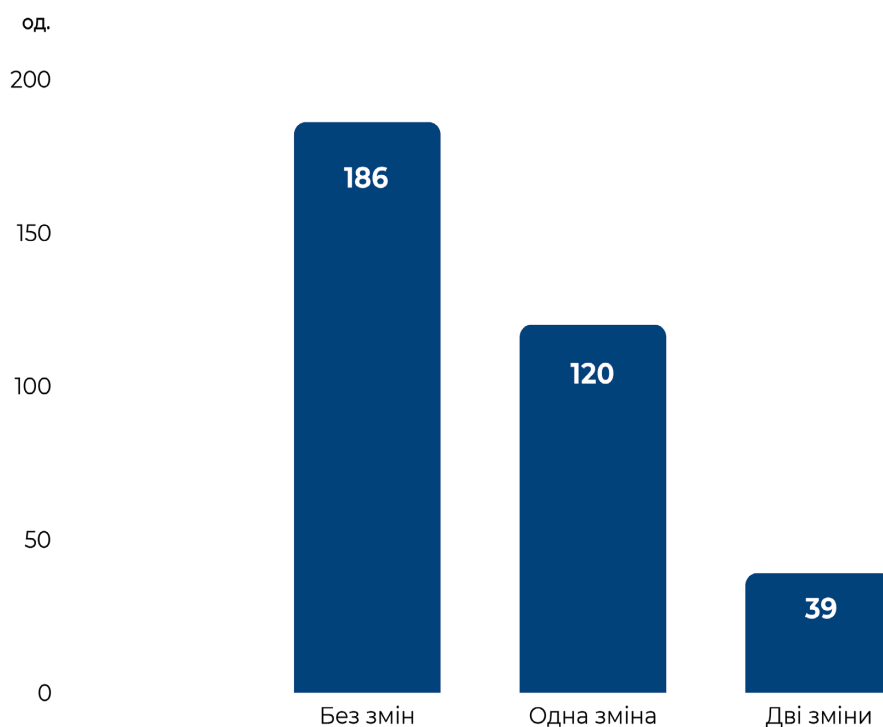

Рисунок 11. Розподіл об'єктів залежно від кількості внесених змін в обсяг їх фінансування, од.

Джерело: розрахунки авторів

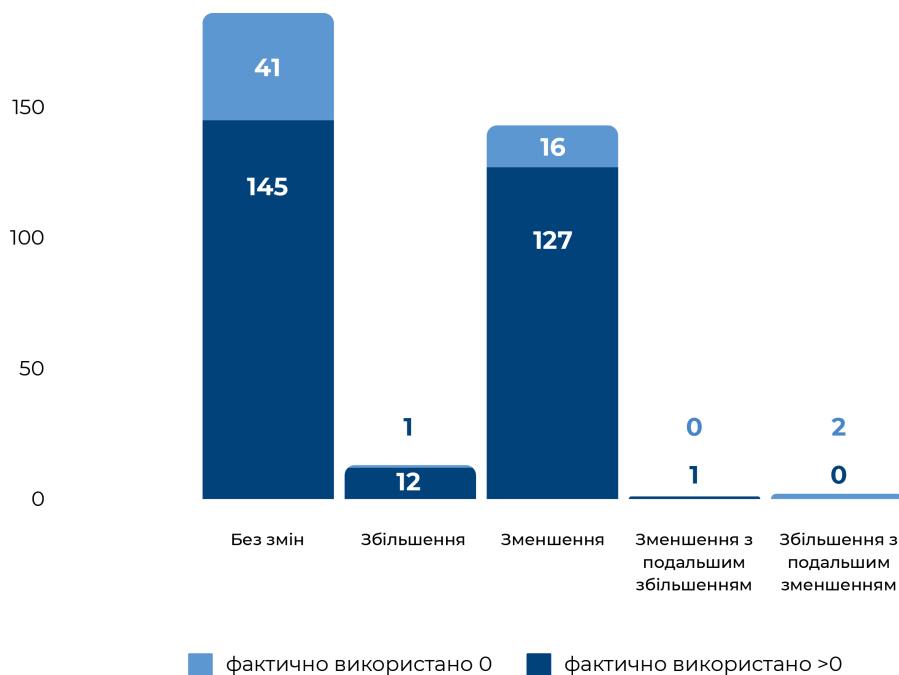

Рисунок 12. Розподіл об'єктів залежно від (1) зміни обсягу фінансування, внесених змінами до розпорядження №534-р, та (2) фактичного використання коштів Фонду, од.

Джерело: розрахунки авторів

Отже, з рис. 11-12 видно, що у межах розпорядження №534-р для 186 об'єктів (або 54%) обсяг виділених урядом коштів з Фонду протягом 2023 року не зазнав змін. При цьому, по 41 об'єкту (або 22%) фактичне використання коштів склало 0 грн.

Для інших 159 об'єктів фінансування змінювалось по-різному:

- до 120 об'єктів зміни були внесені один раз і переважно стосувались зменшення обсягу виділених з Фонду коштів – для 109 об'єктів (або 91%);
- до 39 об'єктів зміни вносились двічі і переважно стосувались для:
  - 34 об'єктів (або 87%) – поетапного зменшення обсягу фінансування;
  - 2 об'єктів (або 5%) – поетапного збільшення обсягу фінансування (об'єкти щодо реконструкції водогонів у м. Миколаєві)⁸²;
  - 1 об'єкта (або 3%) – спочатку зменшення, а потім збільшення обсягу фінансування (об'єкт щодо реконструкції водогону у м. Миколаєві)⁸³;

⁸² Реконструкція водогону діаметром 1000 мм по вул. Молодіжна від вул. Приміська до вул. Турбіна, м. Миколаїв; Реконструкція водогону діаметром 1000 мм по вул. Новозаводська та просп. Миру від вул. Турбіна до насосних станцій водопроводу III за адресою: вул. Миколаївська, 14, м. Миколаїв

⁸³ Реконструкція водогону діаметром 1000 мм по мікрорайону Богоявленський від вул. 2-га Січова до вул. Приміська, м. Миколаїв

- 2 об'єктів (або 5%) – спочатку збільшення, а потім зменшення обсягу фінансування (об'єкти щодо реконструкції водогонів у м. Миколаєві)⁸⁴, при цьому фактичне використання коштів становило 0 грн.

Отже, збільшення фінансування відбулось для 13 об'єктів, переважно Харківської та Миколаївської областей, і стосувалось водогонів та водопроводів (7 об'єктів), відновлення житла (2 об'єкта), адміністративних будівель (1 об'єкт), закладу освіти (1 об'єкт) та закупівлі техніки (2 об'єкта) загалом на суму 344,3 млн грн. До 10 з 13 об'єктів зміни внесли розпорядженням №1178-р від 22 грудня 2023 року, а 1 об'єкт на суму 102,7 млн грн виключили зі списку⁸⁵. При цьому за одним об'єктом, що стосувався реконструкції водогону у м. Миколаєві⁸⁶, кошти Фонду фактично не використовувались.

Щодо зменшення обсягу коштів, то уряд ухвалив такі рішення щодо 143 об'єктів загалом на суму 2,8 млрд грн. Найбільше зменшили фінансування по 5-ти проєктам:

- реконструкція майнового комплексу КНП Обласна клінічна лікарня ім. О.Ф. Гербачевського Житомирської обласної ради (з 400 до 100 млн грн; фактично використали – 0 млн грн);
- капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку по Гостомельському шосе, 24/1 в м. Ірпінь Бучанського району Київської області (з 345 до 115 млн грн; фактично використали – 84,1 млн грн або 73%);
- реставрація Миколаївської гімназії № 2 (з 217,2 до 16,5 млн грн; фактично використали – 3,1 млн грн або 19%);
- реконструкція майнового комплексу КНП «Житомирська обласна дитяча клінічна лікарня» (з 300 до 100 млн грн; фактично використали – 0 млн грн);
- нове будівництво будівель психоневрологічного відділення КНП «Миколаївський обласний центр психічного здоров'я» (з 200,3 до 5 млн грн; фактично використали – 0 млн грн).

⁸⁴ Реконструкція водогону діаметром 500 мм по просп. Центральний від вул. Маршала Василевського до вул. 3-тя Слобідська, м. Миколаїв; Реконструкція водогону діаметром 500 мм по просп. Центральний від вул. 3-тя Слобідська до вул. Мала Морська, м. Миколаїв

⁸⁵ Реконструкція водогону діаметром 1000 мм по мікрорайону Богоявленський від водопровідних очисних споруд за адресою: вул. Янтарна, 324є, до вул. 2-га Січова, м. Миколаїв

⁸⁶ Реконструкція водогону діаметром 600 мм по вул. Садовій від вул. Чкалова до вул. Нікольська, м. Миколаїв

Таким чином, зі 143 об'єктів, по яких уряд ухвалив рішення щодо зменшення обсягу виділених з Фонду коштів, 16 об'єктів (або 11%) мали виконання на рівні 0%.

Також відзначимо, що протягом 2023 року 9 об'єктів із 345 були виключені зі списку (фактичне виконання по цих об'єктах становило 0 грн), зокрема:

- 8 об'єктів – обсяг фінансування не змінювався і сумарно становив 100 млн грн; більше половини цих об'єктів стосувались відновлення багатоквартирних житлових будинків у м. Харків,
- 1 об'єкт – обсяг фінансування збільшили майже вдвічі (з 60 млн грн до 103 млн грн). Він стосувався реконструкції водогону у м. Миколаєві²⁵.

Цікавим є те, що розпорядженням №534-р не за усіма законодавчо закріпленими напрямками виділили кошти з Фонду. Так, пріоритетними виявились такі сфери як: освіта, медицина, транспорт, житло, водогони та адміністративні об'єкти, за якими сукупно освоїли більше 98% коштів Фонду.

2.2.10. Кількісний та вартісний розподіл коштів Фонду за сферами

На рис. 13-14 представимо кількісний та вартісний розподіл об'єктів, які профінансовані за кошти Фонду за типами об'єктів.

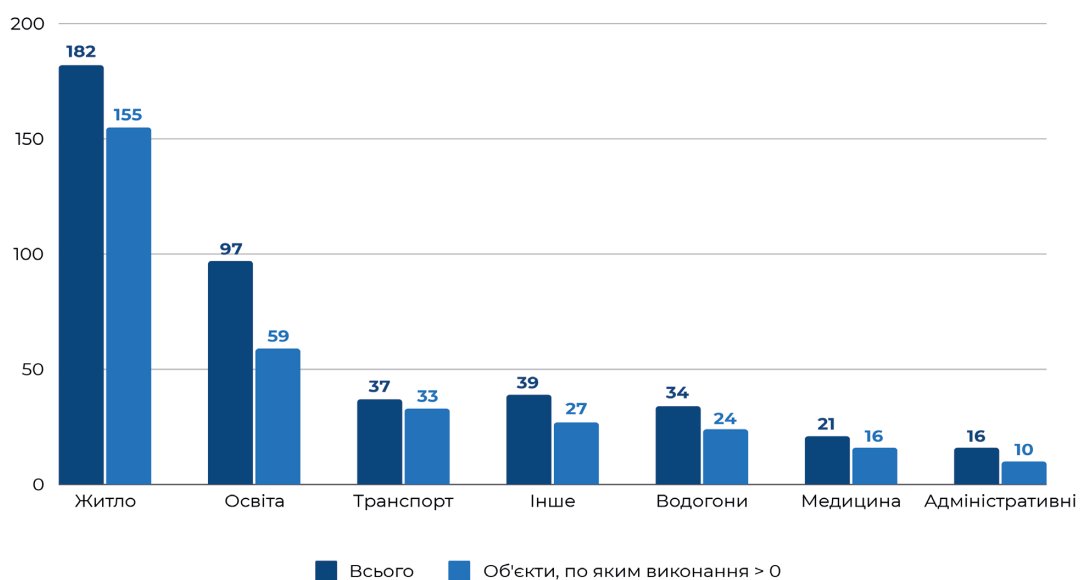

Рисунок 13. Розподіл об'єктів за типами (за винятком сектору безпеки та оборони, видатків на критичну інфраструктуру та єВідновлення)

Джерело: розрахунки авторів

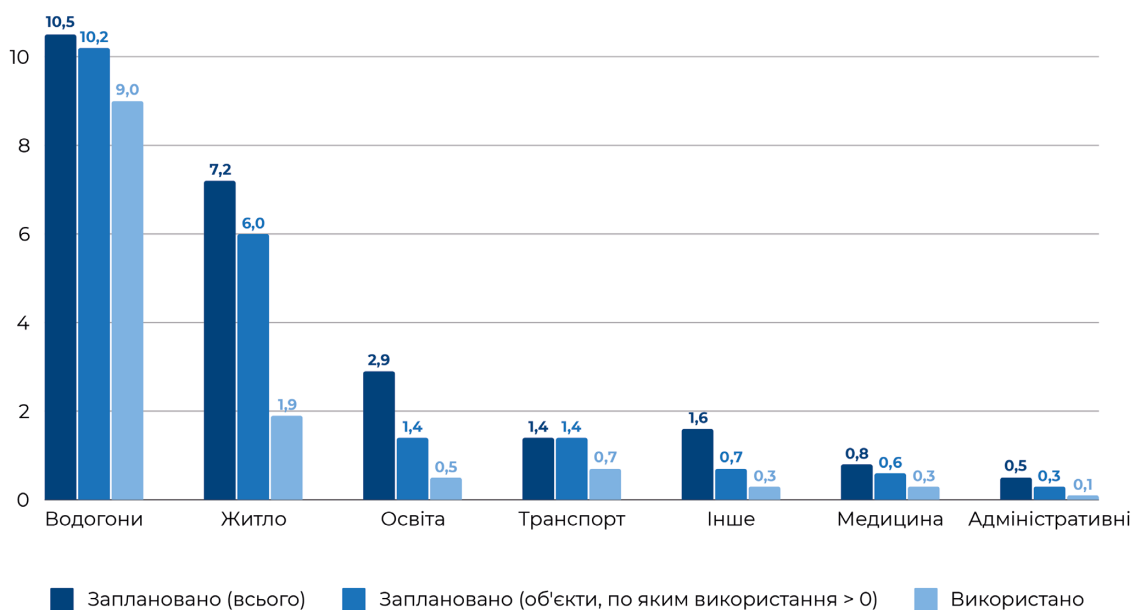

Рисунок 14. Обсяг запланованих та використаних коштів Фонду у 2023 році (млрд грн) (за винятком сектору безпеки та оборони, видатків на критичну інфраструктуру та «Відновлення»)

Джерело: розрахунки авторів

З рис. 13 та 14 можна зробити такі висновки:

- найбільша кількість об'єктів, профінансованих з Фонду (155), стосувалась будівництва та відновлення житла⁸⁷. Водночас розпорядники використали тільки 31% з передбачених на це коштів (1,9 млрд грн з 6,0 млрд грн), що є найнижчим показником серед усіх визначених напрямів;
- найбільше коштів виділили на 24 об'єкти щодо будівництва магістральних водогонів. Рівень використання – найбільший серед усіх напрямів, становить майже 90% (9 млрд грн з 10 млрд грн);
- за усіма іншими напрямками (окрім житла і водогонів) сумарно використали близько 2 млрд грн. Разом з тим рівень використання є доволі низьким – близько 40-50%.

Водночас з Додатку 3 видно, що:

- за бюджетною програмою «Реалізація проєктів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії»⁸⁸ профінансовані 276 об'єктів (або 85% від загальної кількості) на суму 3,4 млрд грн із запланованих 7,1 млрд грн;

⁸⁷ Зокрема за бюджетними програмами 3121450 (131 об'єкт), 3111360 (20 об'єктів) та 3111370 (4 об'єкти)

⁸⁸ КПКВ 312145

- найбільше коштів, а саме 8,3 млрд грн, використали за 3 об'єктами у межах бюджетної програми «Експериментальне будівництво магістральних водогонів»⁸⁹;
- за бюджетною програмою «Відновлення населених пунктів»⁹⁰ профінансовані 19 об'єктів на суму 559 млн грн із запланованих 3 млрд грн;
- за бюджетною програмою «Відновлення об'єктів житлового та громадського призначення»⁹¹ профінансовані 25 об'єктів на суму 418 млн грн із запланованих 1,7 млрд грн;
- на реконструкцію Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації⁹² спрямували 150 млн грн із запланованих 201 млн грн.

Зміна джерела фінансування об'єктів відновлення призвела до розбіжності у визначенні програмної класифікації

(приклад Ізмаїльської міської ради)

У ході дослідження ми побачили невідповідність, коли вказане джерело фінансування об'єкту відновлення (бюджетна програма) в платіжному дорученні Казначейства не збігається з інформацією з казначейської бюджетної звітності. Йдеться про об'єкт «Капітальний ремонт (відновлення) дорожнього покриття та тротуарів по вул. Східна та по вул. Телеграфна від вул. Східна до вул. Тиха у м. Ізмаїлі Ізмаїльського району Одеської області», що фінансувався у межах коштів, виділених з Фонду.

Історія питання.

Щодо виділення коштів з Фонду:

- 12 травня 2023 року Міжвідомча робоча група з розгляду узагальнених пропозицій заявників та підготовки пропозицій уряду щодо виділення коштів Фонду відбирає об'єкт №136.
- 16 червня 2023 року, з ухваленням розпорядження №534-р, Ізмаїльська міська територіальна громада отримує 36 млн грн на реалізацію об'єкта №136⁹³.

⁸⁹ КПКВ 3111340

⁹⁰ КПКВ 3111370

⁹¹ КПКВ 3111360

⁹² КПКВ 1501040

⁹³ Відповідне рішення КМУ погоджується в Комітеті ВРУ з питань бюджету 22 червня /протокол №158/

Щодо виділення коштів з державного дорожнього фонду та місцевого бюджету:

- 7 серпня 2023 року Управління житлово-комунального господарства Ізмаїльської міської ради оголошує тендер по об'єкту №136⁹⁴, вказавши, що джерелами фінансування цих робіт є кошти:
  1. державного бюджету (державного дорожнього фонду за рахунок субвенції з державного бюджету) – 36 млн грн ;
  2. місцевого бюджету – 3,1 млн грн (у 2023 році) та 12,1 млн грн (у 2024 році).
- 28 вересня 2023 року УЖКГ Ізмаїльської міської ради укладає договір з ТОВ «Евродор» (довідково: у тендері брав участь лише цей виконавець);
- 6 жовтня 2023 року проводиться перший платіж на суму 7,3 млн грн на рахунок ТОВ «Евродор» в межах коштів, виділених з державного дорожнього фонду⁹⁵.

Можна припустити, що капітальний ремонт дороги Ізмаїльська міська рада подала на фінансування з двох різних джерел, а саме: Фонду і державного дорожнього фонду.

У результаті, цей проєкт:

- Міжвідомча робоча група відібрала для фінансування за рахунок коштів Фонду;
- Одеська ОДА включила до переліку об'єктів, що реалізуються за рахунок коштів державного дорожнього фонду (зокрема, субвенції).

Здійснивши оплату за частину робіт по ремонту, 19 жовтня 2023 року УЖКГ Ізмаїльської міської ради звертається до Казначейства (лист №213 від 19.10.2023) з проханням змінити:

- джерело фінансування з державного дорожнього фонду на Фонд ліквідації наслідків збройної агресії;
- бюджетну програму, з якої здійснили оплату за ремонт, з державного дорожнього фонду⁹⁶ на видатки, здійснені за рахунок Фонду ліквідації наслідків збройної агресії у платежі від 6 жовтня 2023 року⁹⁷.

⁹⁴ <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-08-07-007263-a>

⁹⁵ spending.gov.ua/new/disposers/03363772/transactions/265700713

⁹⁶ КПКВ 1217462

⁹⁷ КПКВ 1217383

Відтак, зміна бюджетної програми по вже проведеному платежу на суму 7,3 млн грн здійснювалась «заднім» числом.

Як наслідок:

- у звітності Казначейства⁹⁸ вказується, що фактичні видатки з Фонду Ізмаїльської громади у 2023 році становили 36 млн грн, які повністю використали;
- на єдиному вебпорталі використання публічних коштів у призначенні платежу від 6 жовтня 2023 року⁹⁹ значиться бюджетна програма державного дорожнього фонду, а вже у наступних двох платежах – від 21 жовтня 2023¹⁰⁰ та 28 жовтня 2023¹⁰¹ – джерелом фінансування вказаний Фонд.

У результаті **виникають питання:**

1. Чому УЖКГ Ізмаїльської міської ради оголосило тендер по коштах державного дорожнього фонду і місцевого бюджету, а не відразу по коштах Фонду і місцевого бюджету?¹⁰²
2. Чим керувалось Казначейство, коли змінювало бюджетну програму вже проведеного платежу, і чи такі дії перебувають у правовому полі?
3. Чому у державних реєстрах Казначейства різна інформація та розбіжності у визначенні КПКВ у межах одного платежу?

2.2.11. Особливості використання коштів залежно від місяця року

2.2.11.1 Помісячне використання коштів

Далі зосередимо свою увагу на особливостях використання коштів Фонду залежно від періодів (місяців, днів) бюджетного року (рис. 15).

⁹⁸ <https://openbudget.gov.ua/local-budget/1555300000/local-expenses?class=program>

⁹⁹ spending.gov.ua/new/disposers/03363772/transactions/265700713

¹⁰⁰ spending.gov.ua/new/disposers/03363772/transactions/267368593

¹⁰¹ spending.gov.ua/new/disposers/03363772/transactions/267804921

¹⁰² **Довідково:** розпорядження №534-р було прийнято і погоджено Комітетом ВРУ з питань бюджету ще в кінці червня 2023 року, платежі по ньому почали проводитись з 02.08.2023 року, тоді як тендер був оголошений 07.08.2023 року

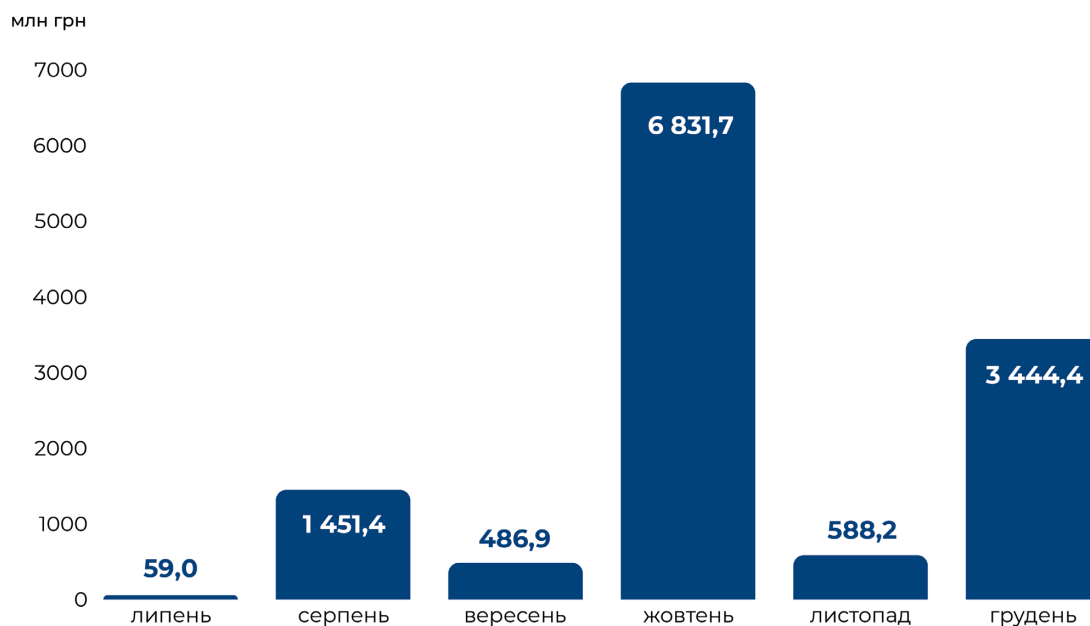

Рисунок 15. Помісячне використання коштів Фонду, млн грн (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)

Джерело: розрахунки авторів

Найбільше коштів Фонду сплатили у жовні (53%) та грудні (27%). У жовтні переважно були авансові платежі за бюджетною програмою 3111340 «Експериментальне будівництво магістральних водогонів» – 6,1 млрд грн або 88% коштів, сплачених у цьому місяці. При цьому найменший рівень використання коштів спостерігався у липні і становив лише 0,5%, що є логічним, оскільки основна частина ухвалених урядом рішень припала на кінець III кварталу 2023 року.

ТОП-10 днів по платежах також належать переважно до грудня (рис. 16). Загалом сума цих платежів становила 10,1 млрд грн, або майже 79% від загальної суми фактично використаних у 2023 році коштів Фонду (12,9 млн грн). Основну частку цих платежів, а саме 7,9 млрд грн або 78% провели у межах нового будівництва трьох магістральних водогонів¹⁰³. Решта 2,2 млрд грн – за іншими об'єктами, за якими також складений рейтинг ТОП-10 платежів. Так, 7 з 10 днів, в які здійснювались найбільші платежі, датовані груднем, а саме останніми днями року. Найбільшу кількість платежів – 159 на суму 1,1 млрд грн – провели 27 грудня, на другому місці 26 грудня 2023 року – 69 платежів на суму 155 млн грн.

¹⁰³ КПКВ 3111340

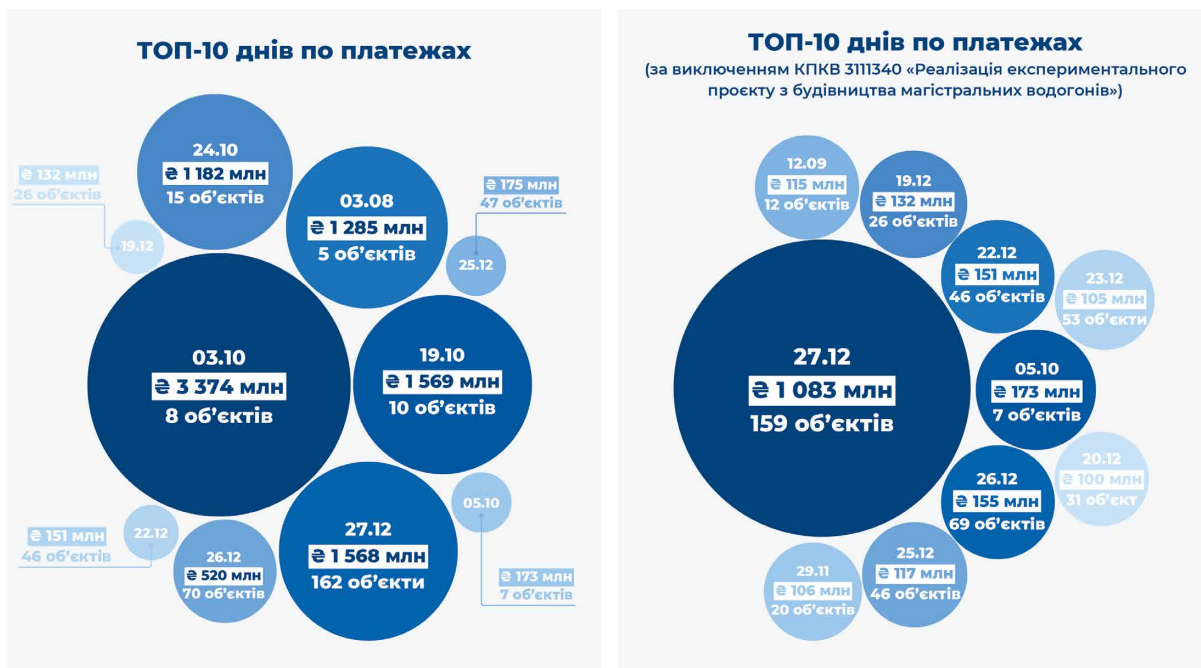

Рисунок 16. ТОП-10 днів по платежах Казначейства щодо використання коштів з Фонду (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і «Відновлення»)

Джерело: розрахунки авторів

Регіональний розподіл коштів у розрізі кожного місяця:

- у липні усі 59 млн грн спрямували на один об'єкт Київської області – Бородянський центр соціально-психологічної реабілітації населення¹⁰⁴;
- у серпні найбільшу частку коштів Фонду, а саме 89% або 1,3 млрд грн, використали на об'єкти Дніпропетровської області¹⁰⁵, 10% або 144 млн грн – на об'єкти Київської області і 1% – на об'єкти Харківської (23 млн грн) та Запорізької (0,3 млн грн) областей;
- у вересні найбільшу частку коштів Фонду, а саме 64% або 310 млн грн, використали на об'єкти Київської області¹⁰⁶, 25% або 119 млн грн – на об'єкти Сумської (62 млн грн) та Харківської (57 млн грн) областей, інші 11% коштів Фонду спрямували на об'єкти, розташовані у Донецькій, Запорізькій, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Херсонській та Чернігівській областях;

¹⁰⁴ На виконання розпорядження № 557-р від 24 червня 2023 року

¹⁰⁵ **Платник:** Служба відновлення у Дніпропетровській обл.

¹⁰⁶ **Платники:** Бучанська міська рада, Бородянський центр соціально-психологічної реабілітації населення, Департамент регіонального розвитку Київської ОДА та Служба відновлення у Київській обл.

- у жовтні найбільшу частку коштів Фонду, а саме 88% або 6 млрд грн використали знову на об'єкти Дніпропетровської області¹⁰⁷; також в обсязі від 100 до 300 млн грн були профінансовані об'єкти Запорізької, Київської, Харківської та Херсонської областей – сумарно на 664 млн грн або 10% від загальної суми за жовтень;
- у листопаді 34% коштів Фонду або 201 млн грн направили на об'єкти Харківської області¹⁰⁸. 58% або сумарно 342 млн грн використали у Запорізькій, Київській, Одеській, Сумській та Херсонській областях (середній показник видатків по кожній області склав 68 млн грн);
- у грудні більше половини коштів Фонду (53%) використали Дніпропетровська (понад 1 млрд грн)¹⁰⁹ та Харківська (825 млн грн) області, 32% коштів освоїли Київська (484 млн грн), Запорізька (365 млн грн) та Одеська (249 млн грн) області.

2.2.11.2. Використання коштів Фонду у грудні

Найцікавішим для аналізу фактичного використання коштів Фонду є грудень, особливо останні дні бюджетного року. Уже традиційно в останні операційні дні грудня спостерігається «бюджетна лихоманка» – час, коли усі намагаються використати виділені їм кошти по максимуму, щоб у кінці бюджетного року повернути якомога менші суми до державного бюджету.

Отже, на рис. 17 наведений щоденний фактичний розподіл коштів Фонду у грудні 2023 року, на основі групування платіжок Казначейства за датою оплати.

Зазначимо, що за інформацією Казначейства¹¹⁰:

- останнім днем проведення платежів за видатками клієнтів органів Казначейства в бюджетному 2023 році було 27 грудня;

¹⁰⁷ **Платник:** Служба відновлення у Дніпропетровській обл.

¹⁰⁸ **Платники:** Департамент з благоустрою, відбудови та реконструкції Харківської міської ради, СКП «Харківзеленбуд» Харківської міської ради, Департамент ЖКГ та ПЕК Харківської ОДА та Департамент капітального будівництва Харківської ОДА

¹⁰⁹ **Платники:** Служба відновлення у Дніпропетровській обл. та Департамент капітального будівництва Дніпропетровської міської ради

¹¹⁰ https://www.treasury.gov.ua/news/informatsiia-do-uvahy-rozporiadnykiv-oderzhuvachiv-biudzhethnykh-koshtiv-ta-platnykiv-podatkov-shchodo-roboty-v-period-zavershennia-biudzhethnoho-2023-roku-ta-pochatku-2024-roku?fbclid=IwY2xjawFBHbvVleHRuA2FlbQIxMAABHeYr74ySoeGP616EDcBkIgu_ZsnKc6MoxtuVxIfKCMdLIV6T9ML3igdORA_aem_7Vjp-O64reKoCX8M2yFlg

- прийняття електронних документів клієнтів з системи дистанційного обслуговування «Клієнт-казначейства – Казначейство» до облікових систем АС «Є-Казна Доходи», АС «Є-Казна» відбувалось до 17:30 27 грудня 2023 року;
- прийняття органами Казначейства електронних документів не здійснювалось з 30 грудня 2023 року по 1 січня 2024 року.

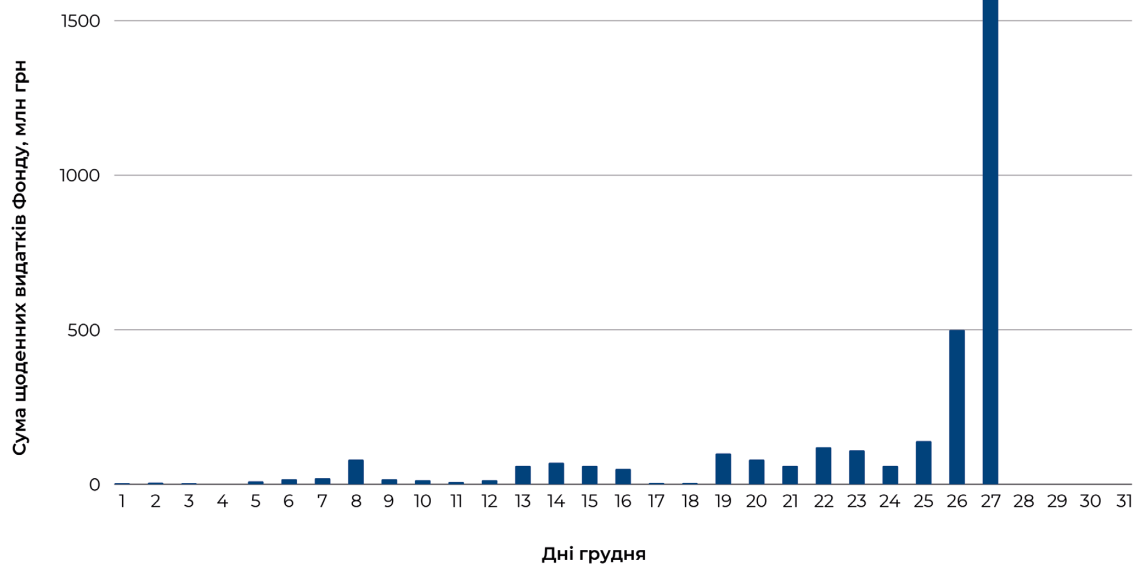

Рисунок 17. Щоденні видатки Фонду в грудні 2023 року (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)

Джерело: розрахунки авторів

Систематизувавши та узагальнивши дані, наведені на рис. 17, зазначимо:

- за грудень 2023 року використали 3,4 млрд грн або 27% коштів Фонду;
- протягом перших трьох тижнів грудня (з 1 по 22 грудня) Казначейство провело платежів на 1 млрд грн або 29% від видатків за грудень;
- 2,4 млрд грн або 71% видатків у грудні з Фонду перерахували головні розпорядники протягом останнього тижня року (з 23 по 29 грудня).
- лєвова частка платежів була оплачена 27 грудня – в останній день проведення платежів за видатками, а саме 1,6 млн грн або 46% видатків за місяць.

Казначейство проводить платежі 29 грудня, хоча останнім днем їх проведення визначили 27 грудня 2023 року
(Київська та Харківська області)

Систематизація платіжок по об'єктах, відновлення яких фінансувалось з Фонду, показало, що за низкою проєктів оплату платіжних доручень Казначейство здійснило 29 грудня 2023 року, зокрема це стосується Департаменту регіонального розвитку Київської ОДА та Департаменту капітального будівництва Харківської ОДА¹¹¹.

90% платіжок замовники сформували 28 та 29 грудня, тобто вже після дедлайну здійснення Казначейством платежів.

Казначейство у відповідь на наш запит¹¹² зазначило, що згідно з Регламентом роботи¹¹³, протягом операційного дня 29 грудня 2023 року органи Казначейства проводили внутрішні платежі для зарахування податків та зборів, інших надходжень до бюджетів, до яких зокрема належать згадані платіжні інструкції.

Проте аналіз платіжних доручень Казначейства показав, що загалом провели 21 транзакцію за 15 об'єктами на суму майже 2,4 млн грн. Близько 70% коштів за цими платіжками спрямували на забезпечення технічного нагляду за виконанням робіт на об'єкті. Тобто, Департаменту регіонального розвитку Київської ОДА та Департаменту капітального будівництва Харківської ОДА здійснювали оплату за такі послуги на власні рахунки.

Питання, яке потребує додаткового уточнення: чи мало право Казначейство здійснювати платежі від розпорядників коштів державного бюджету після завершення крайнього терміну сплати за видатками державного бюджету, враховуючи, що для державного бюджету цей видатковий платіж одночасно є «надходженням до державного бюджету власних надходжень бюджетних установ»?

2.2.11.3. Використання коштів Фонду 27 грудня

Найцікавішим для аналізу виявився останній день проведення Казначейством платежів, а саме 27 грудня, на якому ми зупинимось детальніше.

¹¹¹ Транзакції №№ 273099675, 273101914, 273101888, 273101049, 273100802, 273102363, 273099319, 273101241, 273099186, 273102688, 273101896, 273100312, 273101348, 273101906, 273099778, 273101185, 273098869, 273099789, 273098887, 273100558, 273102737

¹¹² Лист 12-11-11/20367 від 11.09.2024

¹¹³ Регламент затверджений наказом від 27.11.2023 № 299

Загалом 27 грудня провели 157 платежів по 157 об'єктах на суму 1,6 млрд грн. Більше половини цих об'єктів стосуються відновлення зруйнованого житла (85 об'єктів на суму 378 млн грн), при цьому більше половини коштів спрямували на будівництво/відновлення водогонів та водопроводів – 818 млн грн на 18 об'єктів. Для окремих об'єктів це була 100% оплата, а для інших – певний відсоток (рис. 18).

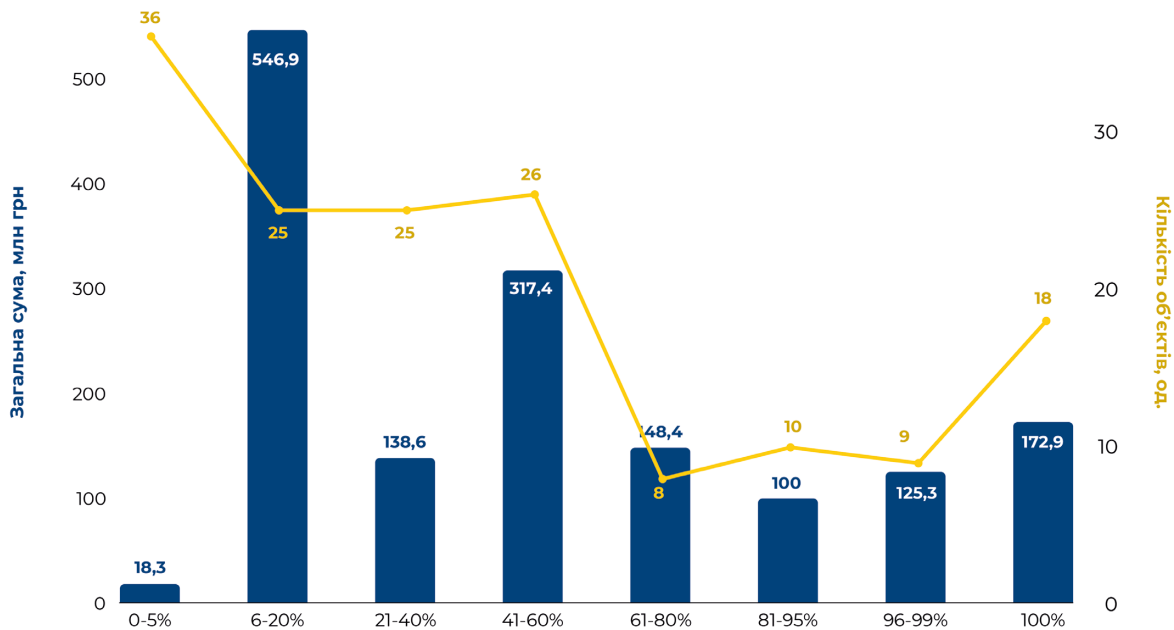

Рисунок 18. Розподіл об'єктів залежно від частки оплати Казначейством 27 грудня (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)

Джерело: розрахунки авторів

З рис. 18 видно, що 27 грудня по 18 об'єктах була проведена 100% оплата на суму 173 млн грн (тобто протягом року жодних платежів не проводилось). Зокрема це відновлення:

- 5 водогонів у Миколаївській області на суму 57 млн грн;
- 8 житлових об'єктів: 7 – у Харківській області (Харків, Ізюм і Руська Лозова) та 1 – у Київській області (Гостомель) на суму 63 млн грн;
- 4 освітніх об'єкти: 2 – у Харківській області (Харків) та 2 – в Київській області (Гостомель, Бузова) на суму 13 млн грн;
- ТЕЦ (водогрійної котельні): 1 об'єкт в Сумській області (Охтирка) на суму 100 млн грн.

Також по 9 об'єктах здійснили платежі по 96-99% виділених коштів на суму 125 млн грн, а по 10 об'єктах – по 81-95% на суму 100 млн грн. Найбільше коштів, а саме 547 млн грн, 27 грудня спрямували на 25 об'єктів, дофінансування яких перебувало на рівні 6-20%.

Така ситуація вказує на те, що в кінці бюджетного року замовники будівництва та виконавці робіт роблять максимум, щоб використати виділені їм бюджетні асигнування.

Сплата за здійсненні будівельні роботи або поставлені товари в останній день могла бути наслідком затримки проведення платежів через відсутність фінансового ресурсу в Казначействі. Щоб перевірити цю гіпотезу, ми проаналізували терміни, протягом яких Казначейство здійснювало оплату.

Тільки 13% платіжних доручень розпорядників на суму 200 млн грн, які Казначейство оплатило 27 грудня, провели із затримкою у більшій ніж 3 банківських дні, а 87% на суму 1,4 млрд грн – в межах 3-х банківських днів, зокрема:

- день в день (складання і оплата датовані 27.12) – 29% платежів на суму 451 млн грн;
- на другий день (складання – 26.12, оплата – 27.12) – 34% платежів на суму 533 млн грн;
- на третій день (складання – 25.12, оплата – 27.12) – 24% платежів на суму 382 млн грн.

Серед 63 розпорядників коштів Фонду більше половини (35 або 56% від загальної кількості) здійснювали видатки з Фонду саме 27 грудня. Платіжки на суми менше 10 млн грн подали 16 розпорядників коштів (або 46%), від 10 до 30 млн грн – 11 розпорядників коштів (або 31%). При цьому 80% платіжок на суму 1,3 млрд грн надійшло від 7 державних установ:

- Служба відновлення у Дніпропетровській області – 485 млн грн;
- Департамент капітального будівництва Харківської ОДА – 192 млн грн;
- Управління капітального будівництва Одеської міської ради – 172 млн грн;
- Департамент регіонального розвитку Київської ОДА – 153 млн грн;
- Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проектів розвитку Миколаївської ОДА – 93 млн грн;
- Служба відновлення у Київській області – 82 млн грн;
- Департамент з благоустрою, відбудови та реконструкції Харківської міської ради – 78 млн грн.

Висновки

1. У жовтні 2022 року уряд створив і запровадив новий механізм для системного вирішення проблеми фінансування відновлення об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок російської збройної агресії. Так, у складі спеціального фонду державного бюджету почав функціонувати Фонд ліквідації наслідків збройної агресії. До певного моменту в Україні не було єдиної, уніфікованої бази даних видатків Фонду, що дозволила б всебічно оцінити ефективність освоєння відповідних бюджетних коштів.

2. Центр досліджень фіскальної політики реалізував унікальний проєкт та створив:

- єдину базу даних щодо запланованих та фактичних видатків Фонду, яку верифікували за допомогою даних Казначейства та підтвердили у розпорядників коштів інформацію, коли суми бюджетної звітності та видатки у платіжних дорученнях Казначейства не збігались;
- інтерактивний інструмент моніторингу видатків Фонду, який дозволяє усім зацікавленим сторонам легко і швидко знаходити інформацію по видатках Фонду.

3. Дослідження здійснювалось поетапно за логічним та послідовним алгоритмом дій:

- систематизація рішень уряду (зі змінами) щодо виділення коштів з Фонду за законодавчо визначеними напрямками;
- опрацювання відповідних платіжок з Є-data;
- пооб'єктне узагальнення отриманих сум за платіжними трансакціями;
- звірка отриманих результатів зі звітністю Казначейства;
- направлення запитів до розпорядників відповідних коштів, у разі виявлення неузгодженостей сум;
- візуалізація бази даних на інтерактивній мапі (інструмент моніторингу), що має чотири рівні деталізації: область, район, територіальна громада, населений пункт.

4. Для оцінки розподілу та фактичного освоєння коштів Фонду були верифіковані видатки Фонду за бюджетними програмами: 3121450, 3111370, 3111360, 1501040, 3111340 та 2201160 (без урахування видатків на сектор безпеки та оборони, критичної інфраструктури і видатків за програмою «Відновлення»).

5. За результатами верифікації відкритих видатків Фонду, сформована база даних з 426 об'єктів на виділену суму 24,9 млрд грн. Фактично кошти були використані на відновлення (будівництво) 324 об'єктів або 76%, за якими запланували – 20,6 млрд грн, а використали – майже 12,9 млрд грн або 63%.

6. Найбільше коштів Фонду використали відповідно до постанови №566 – 8,3 млрд грн (або 64% фактично використаних коштів Фонду) на експериментальне будівництво 3-х магістральних водогонів. Найбільша кількість об'єктів були фактично профінансовані за кошти Фонду, виділені розпорядженням №534-р, а саме 276 об'єктів або 85% на суму понад 3,4 млрд грн, або майже 27% коштів, виділених з Фонду.

7. Найбільша кількість об'єктів – 155 – стосувалась будівництва та відновлення житла, зокрема за бюджетними програмами 3121450 (131 об'єкт), 3111360 (20 об'єктів) та 3111370 (4 об'єкти). При цьому, освоєні лише 31% (1,9 з 6 млрд грн), що є найнижчим показником серед усіх визначених напрямів використання коштів Фонду.

8. На реалізацію кожного з 200 об'єктів (62% об'єктів) використали до 10 млн грн (капітальний ремонт та реконструкція житлових будівель, відбудова комунальних закладів освіти та медицини). 105 об'єктів (або 32%) використали кошти у межах від 10 до 50 млн грн кожен (переважно відбудова житла, освітніх закладів та закупівля спецтехніки). Інші дві групи об'єктів (від 50 до 100 млн грн, та від 100 до 300 млн грн) стосувались відбудови/будівництва житла та водогонів, рідше – відновлення медичних закладів та купівлі спецтранспорту. Найбільші суми з Фонду використали на нове будівництво водогонів у Дніпропетровській області: на 1 об'єкт витратили 1,3 млрд грн, на два інших – більш ніж 3 млрд грн на кожен.

9. Переважна більшість об'єктів (238 об'єктів або 57%) мали незадовільний рівень використання коштів (менше 50%); за 93 об'єктами (або 22%) – відсутнє фактичне використання коштів, а 72 об'єкти (або 17%) освоїли від 21 до 50% виділених коштів. Що стосується 22 об'єктів, які використали повністю виділені кошти Фонду, то їх спрямовали на придбання спецтранспорту для комунальних підприємств Херсонської, Чернігівської, Донецької та Сумської областей (майже 80% об'єктів).

Близькими до 100% виконання були 35 об'єктів, з яких 21 об'єкт (або 60%) зосереджені у Харківській області. Йдеться про проекти за різними напрямками, але переважно вони стосувались відновлення житла (14 об'єктів) та придбання спецтехніки (10 об'єктів).

10. ТОП-10 розпорядників акумулювали майже 90% освоєних коштів Фонду, а на ТОП-10 підрядників припало понад 75% використаних коштів. Загалом у 2023 році налічувалось 63 розпорядника та 284 отримувачі коштів Фонду.

11. Найбільшим замовником, якому належить 73% освоєних коштів, є Служба відновлення у Дніпропетровській області, – 8,3 млрд грн. Відповідне фінансування виділили у межах експериментального будівництва магістральних водогонів, внаслідок знищення Каховської ГЕС. Левову частку коштів (95%), використаних на експериментальне будівництво магістральних водогонів, отримали підрядники: ТОВ «Автомостраль-Південь» (3,5 млрд грн), ТОВ «ГК «Автострада» (3,4 млрд грн) та ТОВ «РДС» (1,3 млрд грн).

12. Дніпропетровська область використала найбільше коштів Фонду – 8,34 млрд грн на 7 об'єктів. Майже вся сума (за винятком 58 млн грн) припала на нове будівництво трьох магістральних водогонів. На 91 об'єкт Київської (найбільше Бучанський район – майже 1 млрд грн) та 120 об'єктів Харківської областей (найбільше Харківський район – понад 600 млн грн) використали сумарно майже 2,5 млрд грн (Київська область – 1,24 млрд грн, Харківська область – 1,23 млрд грн).

13. Зміни щодо кількості об'єктів та обсягів виділених коштів на їх реалізацію протягом 2023 року були лише за бюджетною програмою «Реалізація проектів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії»¹¹⁴:

13.1. Для 186 об'єктів (або 54%) обсяг виділених урядом коштів з Фонду протягом 2023 року не зазнавав змін, водночас 41 об'єкт з цього переліку (або 22%) мав фактичне використання коштів 0 грн. Для інших 159 об'єктів фінансування змінювалось по-різному: до 120 об'єктів зміни вносили один раз, переважно вони стосувались зменшення обсягу виділених з Фонду коштів (109 об'єктів або 91%); до 39 об'єктів зміни вносились двічі і також здебільшого стосувались поетапного зменшення обсягу фінансування об'єктів (34 об'єкти або 87%).

¹¹⁴ КПКВ 3121450; шляхом внесення змін до розпорядження Уряду №534-р

13.2. Збільшення фінансування відбулось для 13 об'єктів переважно Харківської та Миколаївської областей, що стосуються водогонів та водопроводів (7 об'єктів), відновлення житла (2 об'єкта), адміністративних будівель (1 об'єкт), закладу освіти (1 об'єкт) та закупівлі техніки (2 об'єкта) загалом на суму 344 млн грн. До 10 з 13 об'єктів зміни були внесені у грудні¹¹⁵, а 1 об'єкт на суму 102,7 млн грн виключили зі списку. При цьому, за одним об'єктом, що стосувався реконструкції водогону у м. Миколаєві, кошти Фонду фактично не використовувались.

13.3. Щодо зменшення фінансування, то уряд ухвалював такі рішення щодо 143 об'єктів загалом на суму в 2,8 млрд грн, з яких 16 об'єктів (або 11%) мали виконання на рівні 0%.

13.4. 9 об'єктів виключили зі списку (фактичне виконання по цих об'єктах – 0 грн), зокрема: 8 об'єктів – обсяг фінансування не змінювався і сумарно становив 100 млн грн – більше половини цих об'єктів стосувались відновлення багатоквартирних житлових будинків у м. Харків; 1 об'єкт – обсяг фінансування збільшили майже вдвічі (з 60 до 103 млн грн), щодо реконструкції водогону у Миколаєві.

14. Найбільше коштів Фонду сплатили у жовні (53%) та грудні (27%). У жовтні переважно були авансові платежі за бюджетною програмою 3111340 «Експериментальне будівництво магістральних водогонів» – 6 млрд грн або 88% від видатків цього місяця. Найменше використання коштів було у липні.

15. ТОП-10 днів по найбільших платежах також припадають здебільшого на грудень. Загалом сума платежів за ці дні становила 10,1 млрд грн, або майже 79% від загальної суми фактично використаних у 2023 році коштів Фонду (12,9 млрд грн) – зза винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і «Відновлення». Основну частку цих платежів, а саме 7,9 млрд грн або 78% провели у межах нового будівництва трьох магістральних водогонів¹¹⁶.

16. За грудень 2023 року використали 3,4 млрд грн або 27% коштів Фонду, з яких 2,4 млрд грн (або 71%) перераховані протягом останнього тижня року (з 23 по 29 грудня).

¹¹⁵ Розпорядженням №1178-р від 22.12.2023

¹¹⁶ КПКВ 3111340

17. Значну кількість платежів здійснили 27 грудня – в останній день проведення платежів, а саме 1,6 млрд грн або 46% місячних видатків Фонду. У цей день провели 157 платежів по 157 об'єктах. Більше половини цих об'єктів стосуються відновлення зруйнованого житла (85 об'єктів на суму 378 млн грн), більше половини коштів спрямували на будівництво/відновлення водогонів та водопроводів – 818 млн грн на 18 об'єктів. Серед 63 розпорядників коштів 35 (або 56%) отримали проплату платіжок саме 27 грудня.

18. 27 грудня по 18 об'єктах провели 100% оплату на суму 173 млн грн. Також по 9 об'єктах здійснили платежі по 96-99% виділених коштів на суму 125 млн грн, а по 10 об'єктах – по 81-95% на суму 100 млн грн. Найбільше коштів – 547 млн грн – 27 грудня спрямували на 25 об'єктів, дофінансування яких перебувало на рівні 6-20%.

19. 27 грудня 13% платежів на суму майже 200 млн грн Казначейство провело із затримкою у більш ніж 3 банківських дні, а 87% на суму 1,4 млрд грн – в межах 3-х банківських днів, зокрема: день в день – 29% платежів на суму 451 млн грн; на другий день – 34% платежів на суму 533 млн грн; на третій день – 24% платежів на суму 382 млн грн.

Особливості функціонування Фонду:

- звітність Казначейства не відповідала фактичним витратам Фонду по деяких бюджетних програмах – частину коштів, які головні розпорядники бюджетних коштів отримали з Фонду в останні дні бюджетного року, перераховували на небюджетні рахунки міністерства (Мінінфраструктури та ОВА / Миколаївська і Херсонська ОВА), а не витратили на початкову мету;
- дублювання об'єктів кількома рішеннями уряду – на об'єкт «Реконструкція каналізаційного напорного колектора від КНС № 1А по вул. Соборній до міських очисних споруд» (м. Суми) у 2023 році запланували спрямувати 400 млн грн відповідно до розпорядження № 534-р (зі змінами) та постанови №770¹¹⁷;
- окремі проєкти реалізувались за однією адресою в межах однієї установи – наприклад, КНП «Баштанська багатопрофільна лікарня» (Миколаївська область), Кременчуцька ТЕЦ (Полтавська область), Комишанська загальноосвітня школа I-III ступенів (Сумська область);
- деякі об'єкти включали декілька одиниць відбудови – відбудова багатоквартирних житлових будинків (29 будинків) в смт Бородянка Київської області та приватних житлових будинків (120 будинків) у с. Посад-Покровське Херсонської області;
- на деяких об'єктах сума фактичних витрат перевищує суму коштів, виділених з Фонду. На ремонт Старосалтівського ліцею¹¹⁸ уряд виділив 75,85 млн грн, а відповідно до платіжок з Є-data та відповіді на наш запит від Харківської ОДА, фактично на реалізацію цього проєкту використали трохи більше 76,1 млн грн;
- органи місцевого самоврядування ухвалюють рішення про виділення співфінансування об'єктів та направляють кошти на бюджетну програму Фонду, що викривляє звітність та не відповідає Бюджетному кодексу. Це призводить до помилок при складанні звітності. Так, Одеська міська територіальна громада при реалізації 6 проєктів використовувала кошти Фонду (державний бюджет) та видатки бюджету розвитку (місцевий бюджет).

¹¹⁷ Оскільки зміни до цієї постанови, якими, серед іншого, виключено фінансування вказаного об'єкту, Комітет ВРУ з питань бюджету не погодив

¹¹⁸ Об'єкт «Аварійно-відновлювальні роботи (капітальний ремонт) КЗ «Старосалтівський ліцей Старосалтівської селищної ради Чугуївського району Харківської області», за адресою: Харківська область, Чугуївський район, смт Старий Салтів, вул. Перемоги, 34»

Недоліки функціонування Фонду:

- В Україні відсутня верифікована база даних щодо видатків на відновлення в одному місці. На нашу думку, така база повинна бути створена і має автоматично та оперативно оновлюватися, це дозволить уряду мати коректну інформацію для ухвалення управлінських рішень та ефективного використання коштів державного бюджету;
- Не завжди представлені на сайті ВРУ офіційні документи є актуальними. Ми з'ясували, що окремі рішення уряду не чинні, оскільки не були погоджені Комітетом ВР з питань бюджету. Виявити таку невідповідність може лише експерт, який знає особливості бюджетного процесу¹¹⁹;
- Уряд іноді виділяє кошти без наявного фінансового ресурсу. Наприклад, розпорядженням №799-р від 8 вересня 2023 року Кабмін збільшив фінансування відновлення на 491 млн грн, що на 250 млн грн перевищувало залишок нерозподілених коштів Фонду. Щоби отримати необхідні кошти, уряд ухвалив постанову №1114 27 жовтня 2023 року, якою зменшив видатки Фонду на 1,3 млрд грн. У результаті Комітет ВРУ з питань бюджету був змушений погодити обидва документи уряду, водночас розпорядження №799-р погоджене майже з двомісячною затримкою (оскільки не було підстав для розгляду цього рішення раніше).
- Вказане в платіжному дорученні Казначейства джерело фінансування об'єкту відновлення (бюджетна програма) не завжди відповідає інформації із казначейської бюджетної звітності. Наприклад, така ситуація виникла з ремонтом дороги в Ізмаїлі¹²⁰. Крім того, джерело фінансування змінили з державного дорожнього фонду на Фонд ліквідації наслідків збройної агресії вже у проведеному платежі на суму 7,3 млн грн, тобто «заднім» числом;
- Казначейство проводить платежі 29 грудня, хоча останнім днем їх проведення визначили 27 грудня 2023 року. Це стосується Департаменту регіонального розвитку Київської ОДА та Департаменту капітального будівництва Харківської ОДА. 90% таких платежів сформовані замовниками 28 та 29 грудня, тобто після останнього дня проведення Казначейством платежів. Загалом виокремлена 21 транзакція за 15 об'єктами на суму майже 2,4 млн грн. Близько 70% коштів за цими платежами спрямували на технічний нагляд за виконанням робіт на об'єкті.

¹¹⁹ Постанова № 1277 від 05.12.2023 та розпорядження № 1204-р від 27.12.2023

¹²⁰ Об'єкт «Капітальний ремонт (відновлення) дорожнього покриття та тротуарів по вул. Східна та по вул. Телеграфна від вул. Східна до вул. Тиха у м. Ізмаїлі Ізмаїльського району Одеської області»

Список рисунків:

Рис. 1	Загальні показники розподілу коштів Фонду у 2023 році	стор. 13
Рис. 2	Відображення розробленого інтерактивного інструменту моніторингу видатків відновлення	стор. 18
Рис. 3	Фактичний рівень використання коштів Фонду	стор. 23
Рис. 4	Розподіл об'єктів за сумою використаних коштів з Фонду	стор. 30
Рис. 5	ТОП-10 об'єктів за сумою фактично витрачених коштів з Фонду	стор. 31
Рис. 6	Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів	стор. 34
Рис. 7	Регіональний розподіл видатків Фонду	стор. 37
Рис. 8	ТОП-10 замовників (розпорядників) коштів Фонду (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)	стор. 39
Рис. 9	ТОП-10 отримувачів (підрядників) коштів Фонду (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)	стор. 40
Рис. 10	Динаміка кількості об'єктів та загальної суми коштів Фонду	стор. 41
Рис. 11	Розподіл об'єктів залежно від кількості внесених змін в обсяг їх фінансування	стор. 44
Рис. 12	Розподіл об'єктів залежно від (1) зміни обсягу фінансування, внесених змінами до розпорядження №534-р, та (2) фактичного використання коштів Фонду	стор. 45
Рис. 13	Розподіл об'єктів за типами (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)	стор. 47
Рис. 14	Обсяг запланованих та використаних коштів Фонду у 2023 році (млрд грн) (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)	стор. 48
Рис. 15	Помісячне використання коштів Фонду	стор. 52
Рис. 16	ТОП-10 днів по платежах Казначейства щодо використання коштів з Фонду (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)	стор. 53
Рис. 17	Щоденні видатки Фонду в грудні 2023 року (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)	стор. 55
Рис. 18	Розподіл об'єктів залежно від частки оплати Казначейством 27 грудня (за винятком сектору безпеки та оборони та видатків на критичну інфраструктуру і єВідновлення)	стор. 57

Список таблиць:

Табл. 1	Початкові етапи створення та функціонування Фонду	стор. 9
Табл. 2	Інформація щодо джерел формування Фонду	стор. 12
Табл. 3	Планове та фактичне використання коштів Фонду за окремими рішеннями КМУ (за винятком видатків на сектор безпеки та оборони, а також критичну інфраструктуру і «Відновлення»)	стор. 28

Додатки

Додаток 1. Розподіл коштів Фонду відповідно до урядових нормативно-правових актів та звітності Казначейства

ГРБК	КПКВ	Постанова або розпорядження Уряду	Напрямок використання	Розподілено	Касові видатки	Залишок
Мінінфраструктури	3101200	03 листопада 2023 р. № 1145 (зі змінами)	компенсація за знищені об'єкти	5800	5800 ¹	0
	3101520	16 травня 2023 р. № 493 (4,433 млрд грн на ремонти категорії А до 200 тис. грн)	компенсація «єВідновлення»	5933	5933	0
		03 листопада 2023 р. № 1145 (1,5 млрд грн на ремонти категорії Б від 200 до 500 тис. грн)				
3121450	від 16 червня 2023 р. № 534-р (зі змінами)	субвенція на ліквідацію наслідків	9285	3429	5856	

ГРБК	КПКВ	Постанова або розпорядження Уряду	Напрямок використання	Розподілено	Касові видатки	Залишок
МВС	1006280	06 жовтня 2023 р. № 895-р	підрозділи цивільного захисту, підготовка кадрів	54	20	34
Мінветеранів	1501040	24 червня 2023 р. N 557-р	психологічна реабілітація та професійна адаптація	201	150	51
Міноборони	2101020	12 вересня 2023 р. № 851-р (269,5 млн грн) 22 серпня 2023 р. № 732-р (275 млн грн)	забезпечення діяльності ЗСУ, підготовка військ, медичне забезпечення	545	194	351
МОН	2201160	06 жовтня 2023 р. № 894-р	віднолення корпусів ВНЗ	180	0	180
Агентство відновлення	3111340	06 червня 2023 р. № 566 (зі змінами)	магістральні водогони	8500	8280	220
	3111350	19 червня 2023 р. № 617 (зі змінами)	об'єкти інфраструктури паливно-енергетичного сектору	18875	13291	5584
	3111360	25 липня 2023 р. № 770 (зі змінами)	будівництво та відновлення різних об'єктів	3556	419	3137

ГРБК	КПКВ	Постанова або розпорядження Уряду	Напрямок використання	Розподілено	Касові видатки	Залишок
Агентство відновлення	3111370	04 серпня 2023 р. № 823	відновлення населених пунктів	3350	559	2791
Миколаївська ОВА	7841020	16 червня 2023 р. № 609 (зі змінами)	відновлення об'єктів внаслідок руйнування Каховської ГЕС	150	24 ¹	126
Херсонська ОВА	7911020	16 червня 2023 р. № 609 (зі змінами)	відновлення об'єктів внаслідок руйнування Каховської ГЕС	173	20 ¹	153
ВСЬОГО				56602	38119	18483

¹ Касові видатки у звітності Казначейства не відповідають реальності (обґрунтування див. на стор. 21-22 цього дослідження).

* **Джерело:** складено авторами на основі звітності Казначейства та нормативно-правових актів, ухвалених Урядом.

Додаток 2. Обсяг виділених коштів з Фонду відповідно до рішень Уряду (зі змінами) *

Номер та дата акту Уряду		кількість об'єктів, од.		обсяг видатків, млрд грн	
номер	дата	всього	зміни	всього	зміни
розпорядження 534-р (зі змінами)					
розпорядження №534-р	16.06.2023	157		6,600	
Зміни:					
розпорядження № 688-р	09.08.2023	325	+168	11,375	+4,774
розпорядження № 799-р /погоджено Комітетом ВРУ з питань бюджету з урахуванням змін, внесених постановою №1114/	08.09.2023	345	+20	11,866	+0,491
постанова № 1114	27.10.2023	338	-7	10,593	-1,272
розпорядження №1178-р	22.12.2023	336	-2	9,284	-1,309
розпорядження № 1204-р /повернуто Комітетом ВРУ з питань бюджету без розгляду/ зміни не чинні	27.12.2023	336		9,284	

Номер та дата акту Уряду		кількість об'єктів, од.		обсяг видатків, млрд грн	
номер	дата	всього	зміни	всього	зміни
постанова № 566	06.06.2023	текстова частина без обсягів та об'єктів			
Зміни:					
22 серпня 2023 р. № 902	22.08.2023	3		8,500	
29 грудня 2023 р. №1411	29.12.2023	зміни щодо продовження терміну реалізації експериментального проекту до 31 грудня 2024 року (було протягом 2023 року)			
постанова №770					
постанова №770	25.07.2023	43		3,556	
5 грудня 2023 р. № 1277 /Комітет ВРУ з питань бюджету не погодив/ зміни не чинні	05.12.2023	45	+3 -1	3,596	+0,04
розпорядження № 557-р	24.06.2023	1		0,201	
постанова № 823	04.08.2023	32		3,350	
розпорядження № 894-р	06.10.2023	2		0,180	

* Наведені рішення Уряду, по яких є відкриті дані щодо фактичного використання коштів Фонду.

Джерело: складено авторами на основі власної верифікованої бази даних та актів, ухвалених Кабміном.

Додаток 3. Розподіл та фактичне витрачання коштів Фонду за напрямами використання

Бюджетна програма		Показник	Напря́м							Всього
код	назва		Інше	Транспорт	Адміністративні	Освіта	Житло	Медицина	Водогони	
3121450	Реалізація проєктів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії	кількість об'єктів	25	26	6	55	131	12	21	276
		заплановано	687	385	174	1176	2647	333	1709	7111
		використано	263	370	134	500	1338	172	677	3454
		% освоєння	38%	96%	77%	43%	51%	52%	40%	49%
3111370	Відновлення населених пунктів	кількість об'єктів	2	7	4	2	4			19
		заплановано	43	981	95	110	1790			3019
		використано	7	371	9	0,6	171			559
		% освоєння	16%	38%	9%	1%	10%			19%
3111360	Відновлення об'єктів житлового та громадського призначення	кількість об'єктів				2	20	3		25
		заплановано				68	1594	81		1743
		використано				23	375	20		418
		% освоєння				34%	24%	25%		24%

Бюджетна програма		Показник	Напрямок						Всього	
код	назва		Інше	Транспорт	Адміністративні	Освіта	Житло	Медицина		Водогони
1501040	Реконструкція Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації	кількість об'єктів						1		1
		заплановано						201		201
		використано						150		150
		% освоєння						75%		75%
3111340	Експериментальне будівництво магістральних водогонів	кількість об'єктів							3	3
		заплановано							8500	8500
		використано							8280	8280
		% освоєння							97%	97%
ВСЬОГО		кількість об'єктів								324
		заплановано								20575
		використано								12862
		% освоєння								63%

*Джерело: складено авторами на основі власної верифікованої бази даних.

Додаток 4. ТОП-10 об'єктів за сумою фактично витрачених коштів з Фонду

Назва об'єкта	Рішення КМУ	Виділено, млн грн	Фактично витрачено, млн грн	Відсоток виконання плану
Нове будівництво магістрального водогону р. Інгулець – Південне водосховище для забезпечення водою м. Кривий Ріг у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Дніпропетровська область	постанова №566	3 607,11	3 491,81	96,80%
Нове будівництво магістрального водогону Хортиця (ДВС2) – Томаківка – Марганець у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Запорізька та Дніпропетровська області	постанова №566	3 552,81	3 457,57	97,32%
Нове будівництво магістрального водогону Марганець – Нікополь – Покров у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Дніпропетровська область	постанова №566	1 340,08	1 330,85	99,31%
Автомобільна дорога загального користування державного значення М-14 Одеса – Мелітополь – Новоазовськ (на м. Таганрог) на ділянці км 179 + 300 – км 184 + 100	постанова №823	297,91	277,72	93,22%
Реставрація житлового будинку по просп. Соборний/вул. Сталеварів, 151/11, з відновленням несучих конструкцій після потрапляння боєприпасів у м. Запоріжжі	розпорядження №534	259,48	166,41	64,13%
Реконструкція Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення за адресою: Київська область, Бучанський район, смт. Бородянка, вул. Центральна, 228	розпорядження №557	200,63	150,13	74,83%
Багатоквартирні житлові будинки (29 будинків) – смт. Бородянка Київської області	постанова №823	1 500,00	111,67	7,44%

Назва об'єкта	Рішення КМУ	Виділено, млн грн	Фактично витрачено, млн грн	Відсоток виконання плану
Реконструкція водоводу від ДВС-1 до с. Люцерна, Вільнянського району, Запорізької області	розпорядження №534	266,00	106,93	40,20%
Будівництво магістральних мереж водопроводу від вул. Багрицького до Французького бульвару у м. Одесі (4-а черга – по Французькому бульвару, від вул. Академічної до просп. Гагаріна)	розпорядження №534	100,00	88,65	88,65%
Реконструкція північного групового водопроводу від м. Запоріжжя до с. Лукашеве для водопостачання населених пунктів Запорізького району	розпорядження №534	101,39	86,23	85,05%

